

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hi-
detések díjszabás szerint. Az „U
KELET” az erdélyi és bányági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

zsido POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Vasárnap, 1934 január 21.

5694. ÉV | XVII. ÉVF.
SEBATH 5. | 16 SZÁM.

Románok, vagy román állampolgárok?

A Patria tegnapi számában megkaptuk végre a választ kérdésünkre, amelyet Vaida Sándor körlevele ügyében intéztünk lapjainkhoz. Sajnos, ez a válasz, ahelyett, hogy előbbre vinné a kérdés tisztázását, még jobban összekuszálja azt. A mi szenvedélyektől mentes, objektív cikkünkre a Patria újabb gyanúsításokkal felel.

Ime néhány szemelvény a Patria cik-
kéből:

„Az Uj Kelet ismét alkalmat talált rá, hogy antiszemitának bélyegezzon bennün-
ket, félremagyarázva egy mondatot Vai-
da-Voevod volt miniszterelnöknek a
magyarpárosokhoz intézett körleveléből.
Ennek a levélnek a szövegét a Patria kö-
zölte először és az egész közvélemény meg-
győződhetett róla, hogy annak az egész
sajtókampánynak, amely Vaidát antisze-
mitizmussal és hitlerizmussal vádolta,
nem volt más célja, minthogy a kormányt
a külföld előtt diszkreditálja.

Az Uj Kelet, visszatérve erre a sajtó-
polémiaira, azt állítja, hogy semmi azo-
noság nincsen Vaida körlevelé és a Ta-
tárescu kormány minisztertanácsai hatá-
rozata között. Nincsen azonoság — állit-
ja a cionista hivatalos — mert a Tata-
rescu kormány határozata román állam-
polgárokra vonatkozik, Vaida körlevele
ellenben csak a románokat veszi figye-
lomba.

Sőt, mi több, a cionista hivatalos lap
azt állítja, hogy a körlevelnek ez a mon-
data: „Egyes nemzeti iparvállalatok bi-
zonyos etnikai származású polgárokat ré-
szesítenek előnyben, tervszerűen eltávo-
ltatva a többieket” csupán a zsidókra vo-
natkozik.

Ami ellen azonban mi tiltakozunk, az a
numerusz klausuz. Hogy hadjárat in-
duljon meg a vállalatok ellen és számol-
gatni, mérlesekélni kezdjék, hány román,
hány német, hány magyar és hány zsidó
alkalmazottja van egy vállalatnak. Ez
amellett, hogy felborítaná a termelés nyu-
godt rendjét, a legnagyobb mértékben
igazságtalan is volna, igazságtalan volna
elsősorban a zsidókkal szemben.

A kenyérkereső pályák igen nagy része
ugyanis el van zárva a zsidók elől. A
történelmi fejlődés hozta magával, hogy

csak egyszerű és hűséges fordítói munkát
végeztünk.

Interpretálni legfeljebb Vaida volt mi-
niszterelnök urnak lenne oka és joga,
amennyiben más magyarázatot kívánna
adni szavának, mint amit a közönséges
grammatikai szabályok szerint jelentenek.

Ha például egy interpretálna körleve-
lének sokat vitatott mondatát, hogy az
„etnikai származás” kifejezés alatt nem
az állampolgárok faji és nemzetiségi kül-
önbözőségére gondolt, hanem külföldi ál-
lampolgárokat értett alatta.

Ez esetben még a rosszhiszeműség vád-
ját is szívesen vállalnánk magunkra és
azt is elismernénk, hogy egyáltalán nem
értünk román szövegek fordításához. De
mindaddig, amíg egy ilyen autentikus,
interpretáció a körlevél szerzője részéről
nem jelenik, el kell hártanunk magunktól
ugy a rosszhiszeműség, mint a
hibás fordítás vádját.

Az, hogy Vaida volt miniszterelnök
nem csupán a zsidókat, hanem a többi
kisebbségeket is aposztrofálta körlevelé-
ben, édes keveset változtat a tényeken.
Itt egy magas és szent alkotmányjogi
elvről van szó: az állampolgárok egyen-
lőségéről. Mi Vaida Sándor körlevelében
ennek az elvnek, amely a demokratikus
államok alappillére, megsértését látjuk.

Hogy félre ne értesünk és ne vádoltsunk
ismét rosszhiszeműséggel, ki kell
jelentelnünk, hogy az intellektuális mun-
kanélküliség leküzdését mi is Románia
egyik legfontosabb problémájának tart-
juk és szükségesnek itéljük, hogy egy az
államnál, mint a magánvállalatoknál mi-
nél több ilyen intellektuális munkanél-
küli nyertjen gyors elhelyezést.

Ami ellen azonban mi tiltakozunk, az a
numerusz klausuz. Hogy hadjárat in-
duljon meg a vállalatok ellen és számol-
gatni, mérlesekélni kezdjék, hány román,
hány német, hány magyar és hány zsidó
alkalmazottja van egy vállalatnak. Ez
amellett, hogy felborítaná a termelés nyu-
godt rendjét, a legnagyobb mértékben
igazságtalan is volna, igazságtalan volna
elsősorban a zsidókkal szemben.

A kenyérkereső pályák igen nagy része
ugyanis el van zárva a zsidók elől. A
történelmi fejlődés hozta magával, hogy

a mezőgazdaságban például nem vehe-
tünk részt számarányunknak megfelelő-
en. A hadsereg tisztikarában, az állami
és helyi közigazgatásban, az igazságszol-
gáltatásban ugyancsak a lehetetlenséggel
határos a zsidók számára való elhelyez-
kedés. Marad tehát a kereskedelem és ipar
mint egyetlen kenyérkereseti forma a
zsidóság részére. Ha már most ezeken a
pályákon is meg akarják szorítani az ál-
lam a zsidóság részvételt, hogy ez egy-
értelmű lenne a zsidó állampolgárok nagy
részének a halálraítélésével.

A Vaida Sándor által kívánt etnikai
szeltekció csak akkor bírna a jogosság lát-
szatával, — de akkor is csak látszatával
— ha azt következetesen az összes kenyér-
kereső pályákon keresztül vinnék. Így
azonban csak negatívumot jelent. Nega-
tívumot, amely mérhetetlen veszélyeket
rejt magában a zsidóság és a többi ki-
sebbségek számára és semmi előnyt nem
nyújt az államnak.

A körlevél világos szövege ellenére mi
mégis azt hisszük, hogy Vaida Sándor
nem akarta ezt. Meg vagyunk győződve
róla, hogy Vaida Sándor nem akar nu-
merusz klausuzt nemcsak a gazdasági
életben, de még az egyetemeken sem. Sok-
kal inkább hisszük, hogy a körlevél sze-
renesétlenül lett megfogalmazva. Vaida
Sándor azt akarta, hogy a nagyjövede-
lű iparvállalatok minél több munkanél-
küli román intellektuelt helyezzenek el.
Ez a kívánsága teljesen jogos és cvvel mi
is egyetértünk. Am az elvi alap, amelyre
ez a kívánságot építette, ellenkezik az
alkotmány és az igazságosság szemlé-
lével és létük gyökerében veszélyeztetni
a kisebbségeket, elsősorban pedig a zsidó-
kat. Kár volt és felesleges volt ezt az
alapítványt adni ennek az egyébként
oly értelmes és fontos kívánságának. E
nélkül az alapítvány nélkül hamarabb
ért volna célt Vaida Sándor és sok keze-
rűstől és aggodalomtól kímélte volna
meg a kisebbségi lakosságot.

Am ami késik, nem mulik. Vaida Sán-
dornak még mindig módjában áll vilá-
gosan megmagyarázni, hogy mit is akart
ebben a körlevelében. A Patria eddigi
kommentárjai nemhogy tisztázták volna,
de még zavarosabbá tették ezeket az in-
tenciákat.

Kollégáinknak pedig, a Patriától azt
izenjük: Nagy tévedésben vannak, ha azt
hiszik, hogy mi antiszemitáknak akarjuk
feltüntetni őket. Ellenkezőleg: a legna-
gyobb erőfeszítéseket tesszük, hogy ezt a
vadat elhárítsuk róluk.

Sajnos ez nem mindig sikerül.
Ez pedig igazán nem rajtunk mulik.
(m. e.)

Stalin szenzációs nyilatkozata Japán háborus készülődéseiről és a szigetország gazdasági bajairól

Háborus uszítással felelnek a japán lapok a Stalin
nyilatkozatra

Párizs, január 20. A L. Humanjté
mai száma közli Stalin intervjuját,
amely a Newyork Timesben látott nap-
világot. A japán dűmpingakció és há-
borus készülődésekre vonatkozólag Sta-
lin a következőket mondotta:

— Mi jó szomszédai voltunk és aka-
runk maradni Japánnak, csakhogy ez
sajnos, nem tőlünk függ. Ha Japánban
győzedelmeskedni fog az agresszív im-
perialista politika, Oroszország kény-
telen lesz felkészülni minden eshető-
ségre. Egyetlenegy nép sem tisztelheti
kormányát, ha ez egy támadás veszé-
lyét látva, nem nyul a védekezés min-
den eszközéhez.

— Azt hiszem — folytatta Stalin —
ne volna böles dolog Japán részről
ha Oroszországot megtámadná. Szom-
szédunk gazdasági helyzete nem a leg-
ragyogóbb; néhány nagyon gyenge
pontja van. Ezenkívül Japán nem na-

gyon építhet más államok támogatása
ra ha háborút indít ellenünk. Sajnos,
a jó katonai stratégiák nem mindig jó
gazdasági stratégiák és ezért nem tud-
nak különbséget tenni a katonai és
gazdasági erők között.

Stalinnek ez a nyilatkozata élénk
feltűnést keltett Japánban, ahol a sa-
jító nyomban átvette és tízes háborus
cikkkel fogadja. A japán lapok szer-
int Stalin csalódik, ha azt hiszi, hogy
Japán gazdasági szempontból annyira
gyenge alapokon állna. A lapok hívat-
koznak a japán dűmping sikerére mely
szerintük igazolja a japán gazdaságo-
lita helyes taktikáját és versenyké-
pesességét. Kétkelnek a japán lapok
abban, hogy Japán nem akadna tár-
sakra az Oroszország elleni háboruban
de ettől is függetlenül a szigetország
dűpsőséges katonai multja igazolja,
hogy Japánnak egy háboru megnyeré-
séhez nincs szüksége segítőtársakra.

VILÁG TÜKRE

A romániai zsidóság utja

Irta és az első zsidópárti kongresszuson
elmondotta:

Dr. Fischer Tivadar.

II.

A romániai zsidóság kisebbségi poli-
tikai utja — mint mondtuk — a zsi-
dóság politikai emancipációjának meg-
hódítására irányul. Politikájuk egyik
kiindulópontja a román nemzettel va-
ló legteljesebb szolidaritás a trón
iránti hódolat és az állampolgári hü-
ség tekintetében. Szerényen, de igaz lé-
lekkel veszünk részt a román nemzet
örömeiben és fájdalmaiban, anélkül,
hogy hazafiasságunk túlságosan zajos
és a jó ízlést sértő formában nyilat-
kozná meg.

Politikánk vezető szempontjai között
ugyanis első helyen áll alkotmány-
ban biztosított politikai és polgári jo-
gainkhoz való maradéknélküli ragasz-
kodásunk. A Zsidó Párt nem ismerhet
kompromisszumot ott, ahol a hatóságok
a zsidókkal szemben nem a törvé-
nyek alapján, vagy azok szellemében
járnak el. Harcolunk az alkotmányos-
ságért és törvényességért; a legna-
gyobb erőfeszítéseket kell tenni abban
az irányban, hogy megkapjuk a román
államtól azt a jogi, erkölcsi és anyagi
fundamentumot, amelyen a nemzeti
kisebbségek élete szabadon felépülhet.
Pillanatnyi eredmények soha sem le-
hetnek oly fontosak, hogy miatunk a
Zsidó Párt valamit is feladjon a zász-
lajára irt ideálokhoz. Minden kísérle-
tet, amely elvi tranzakciókra akar
kényszeríteni a pártot, haborús nélkül
fgogunk visszautasítani.

Politikánk vezetőitelle a demokrácia
ba vetett hitünk is. Eppen ma, ami
dön mindenütt és nálunk is egyre nő
a demokrácia ellenségeinek száma, az
etnikai kisebbségek politikája párhu-
zamosan kell, hogy haladjon azokkal,
akik védik és támogatják a demokrá-
ciát. Csak egy őszinte és meg nem
hamisított közakarát szerinti kormány-
zás teheti szabaddá a kisebbségek szá-
mára az emancipáció felé vezető utat.
A demokráciát azonban nem szabad
összetévesztetni a különböző áramlatok
szabad tobzódásával, melyek a demok-
rácia megsemmisítésére törnek. Nem
lehet ezekkel szemben csak szóval és
írásban védeni a közakaratra alapí-
tott kormányzati rendszert; tehát ép-
pen a demokrácia érdekében szüksé-
ges a demokratikus szabadságok bizo-
nyos megszorítása mindenki számára
természetesen egyenlő mértékben.

Gazdasági kérdésekben a Zsidó Párt
a legteljesebb objektívítás és semleges
ség vezetői a különböző zsidó lakossá-
got alkotó, foglalkozási ágak és társa-
dalmi osztályok érdekeivel szemben.
A Zsidó Párt éppen ezért nem szűnt
meg harcolni azért, hogy az egyenlő
mérték elvét alkalmazza a különböző
termelési tényezőkkel és társadalmi
osztályokkal szemben. Az államnak a
gazdasági életbe való beavatkozását il-
letően a Zsidó Párt óva intett és óva
fog inteni a túlzásoktól.

A Zsidó Pártnak, mint a romániai
zsidó összesség exponensének, bizonyos
mértékig tartózkodnia kell attól, hogy
a zsidóságon belül fennálló ellentétes
vallási és kulturális felfofoások össze-
ütközéseibe beavatkozzék. Ez a semle-
gesesség mindenesetre csak addig tart
ható fenn, míg valamely vallási és
kulturális irányzat nem jut ellentétbe
az összesség érdekeivel. Az ilyen,
a zsidóságon belül esetleg jelentkező
áramlatokkal szemben teljes határo-
zottsággal fel kell venni a harcot.

A Zsidó Párt politikáját a fenti
alapelvek kell, hogy irányítsák. A párt
ideológiájából önként következik, hogy
a pártéletben nincsen mit keresnie regi-
onalista velleitásoknak. A Zsidó Párt
politikája csak az egész zsidó közös

oncour
ken

szkozásokat

s szavazást biz-
akosságának.
Matin legújabb-
ban Simon és
ztek a Saar-vi-
azás részletkér

sz az az értesü-
ségi tanács a
készítő bizott
nöklete alatt
Spanyolország,
a delegátusait.

diákat,
ntés

előtt
sz tartott meg-
gy bebizonyított
lanságát és nem
lásteanu védője,
zember kijelenté,
gyedő a felmen-
rt elégtételt a
rt ártatlanul hur-
ri, hogy a rend-
diákról felvett
nyomatot, mert
k a diákok azok-
nak, amikban az
szoktak időnként
elmutatja a bíró-
mikat a házkuta-
l a diáktól. Töb-
de is a bűnfelek
t a rendőrség ön-
en, mellyel meg-

átálva Colfescu
rendőrség nem
adja az ügyész —
veszi a versenyt
rségével és nem
ezt a támadását.
z szócátája után
tétel, amely sze-
t az ellene emelt
endelik, hogy az
lgáltassák vissza

gyész, mint a vé-
t és így az jog-

és Lapkiadó Rt.
Baron L. Pop 10.
9-77.

rat
Január
20
zombat

seget összefogó eszméktől és érzelmektől van vezérelve, semilyen kapcsolata nincs többé a különböző országrészek háborúelötti életének reminiscenciáival. A Zsidó Párt 1931 május 4-én négy országrész zsidó politikai szervezeteknek fúziójából született meg. Amennyire mélyen egybefüzi a sorsközösség az erdélyi zsidót a regátival, a besarábiait a bánáttal, épp ilyen mértékben válik értelmetlenné az, hogy a párt tagjai között a regionalista megkülönböztetés fennmaradjon. Az alapszabályok szükségszerű rendelkezése az is, hogy a párt tagjai arányosan vesszék ki a részüket a párt akcióihoz szükséges anyagi terhek viseléséből.

Milyen álláspontot képvisel a Zsidó Párt azon zsidókkal szemben, akik nem tagjai a pártnak? Természetes, dolog, hogy a párt sajnálattal nélkülöz minden a szervezet keretein kívül álló zsidót. Tiszteletben tartjuk ezen zsidó elemek meggyőződéseit és bármely kérdésben, ahol a velünk való együttműködés óhajával találkozunk, készséggel nyújtjuk feljüket kezünk testvéri együttműködésére. Természetesen nem szünnünk meg hangoztatni egy pillanatig sem, hogy meggyőződésünk szerint kizárólag a Zsidó Párt szervezeti keretei között van helye az öntudatos, politikai jogait a zsidó közösség javára gyűmölcsözőt nem akará zsidónak.

Eltételezve az antiszemita jellegű politikai csoportokkal szembeni állásfoglalásunkról, az alkotmányos és demokratikus alapokon álló összes román pártokkal szemben azonos tisztelettel és figyelemmel viseltetünk. Az ezen pártok közötti között a hatalomért folyó rivalizálás bennünket, ki sebségi jogokért küzdő csoportot, nem érint; valamennyitől azt kérjük azonban, hogy a hatalomra kerülve alkotmányosan, törvényesen kormányozzanak és igyekezzenek programatikusan célkitűzéseink értelmében hozzájárulni a zsidó élet égető problémáinak megoldásához.

A többi kisebbségi pártokkal való kapcsolataink a Zsidó Párt kisebbségi múltjából önként következnek. Bár milyen különbségek is legyenek a különböző kisebbségi csoportok között, földrajzi elhelyezkedésüket, gazdasági életfeltételeiket, kulturális törekvéseiket és egész lelki struktúrájukat illetően a kisebbségi múlt, politikai jelentősége egyaránt fennáll számukra. A kisebbségi helyzet természetéből fakad annak kényszerűsége, hogy energiáink érvényesülési lehetősége korlátozott. Ha ezekhez hozzájárul még az is, hogy a hatalom irányításában nem az alkotmányosság és törvényesség érvényesül, úgy ebből valamennyi etnikai kisebbség számára azonos természetű szenvedések, sérelmek, problémák és követelések születnek meg.

A romániai kisebbségi csoportok között szükséges tehát a harmonikus együttműködés. Mi készséggel öljük ezt az együttműködést az összes kisebbségi csoportokkal, beleértve a német pártot is, melynek kebelében belől reméljük a jövőben érvényre fog jutni a konstruktív demokratikus fel fogás, amely egyedül egyeztethető össze valamely etnikai kisebbség életfeltételeivel.

A mi politikánk nem irányul valamely etnikai vagy társadalmi csoport ellen. Békét akarunk az összes polgártársakkal, munkalehetőségeket akarunk hozzá akarunk járulni az ország fejlődéséhez. Béke, munka és haladás! Ezek a jelszavak vannak a Zsidó Párt zászlajára felírva.

Az első zsidópárti kongresszus delegátusai tudatában kell, hogy legyenek annak, hogy egyéni érdekeiken, halandó érvének érdekében felül amely érdekeket természetesen védeni kell — ezen érdeken felül áll egy szent ügy, melynek szolgálatában állanak: a halhatatlan zsidó nemzet ügye. Nies nagyobb boldogság a halandó ember számára, hogy láncszemnek érezze magát halhatatlan népe elmult és eljövő generációinak sorában.

Sayers. Jelige: „Gyilkosság“. Egy hír detektívrodája titkai: vér arany kokain. A 28 lejes detektívrománban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

Estélyi fűzők, fűzőanyagok, bécsi, párizsi modellek. Harisnya és kötött áru legelősebben Venusnál, Calea Regele Ferdinand 19.

Egyetemi kurzusok Tel-Avivban — diákélet Jeruzsálemben

Az alábbi cikket a jeruzsálemi héber egyetem egyik erdélyi származású hallgatója küldte be az Uj Keletnek.

zzTel-Aviv, január elején

A jeruzsálemi egyetem professzorai és hallgatói, az ország nagy írói, költői, művészei és tanítói ünnepélyes aktusra gyűltek össze Tel-Avivban, hogy résztvegyenek az új zsidó város első **egyetemi kurzusainak** megnyitására. A Skopus hegyén álló jeruzsálemi egyetem fennállása óta sokat fejlődött. Fakultásokat teremtett, tanárainak, tudományos munkatársainak és diákjainak körét kiszélesítette. De mi alatti fent, a jeruzsálemi hegyen egyik követ rakták a másikra az egyetem felépítéséhez, addig a nagy publikum széles körében bizonyos türelmetlenség kísérte ezeket a munkálatokat. A palesztinai zsidók mindig türelmetlenek. Minden lassunekik. S ha meg is magyarázták és maguk is jól tudták, hogy egyetemet még kevésbé lehet a földből előteremteni, mint bármely más nagy művet, hogy az egyetem lassan fejlődik, hogy évtizedekre, sőt évszázadokra van néha szükség a tökéletes kiépítéshez és hogy az egyetem alapos tudományos munkára hivatott és az igazi kutatómunka tradícióit kell megszerezni, mégsem voltak megelégedve ezekkel a válaszokkal. Nem a sok és tökéletesen kiépített tanszék volt nekik fontos, hanem az egyetemnek az ország mindennapi életével való összefüggése és a kölesönös hatás a jövőben zsidó Palesztinára és annak legmagasabb tanintézetek között. Az egyetem ne a szobatorások tanháza, hanem centrum legyen — mondották — mely az egész országra kiterjeszti tanításait.

Az Egyetem barátai

Hogy az ország léte és az egyetem munkája között egy ilyen kontaktus teremtsenek meg és visszhangot adjanak azoknak az embereknek, akik az egyetemen dolgoznak, megteremtették az „Egyetem barátainak társaságát“, mely körül az ország legjobb erői csoportosultak. Bialik egyik legjellegesebb és legodaadóbb vezetője a társaságnak, melynek munkájába bevonták a tudósokat, írókat, sőt a munkásságot is. A társaság most kezdte meg első nagy művét Tel-Avivban, ahol megnyitotta az **egyetemi kurzusokat**.

Ez a kurzus tudományos előadásokból és szemináriumokból áll, melyeket a jeruzsálemi egyetem tanárai tartanak, kik ebből a célból direkt leutaznak Tel-Avivba. A tanterv a természettudományok, a judaika, a zsidó és általános történelem különböző ágait foglalja magában. Kezdetnek ez a program igen gazdag, komoly és alapos. Természetes, hogy az ilyen kurzusokba nem lehet azonnal bekapcsolni az összes szakokat. Egy nagy hiány azonban máris látható. Hiányzik a legfontosabb tudományos ág, a **nemzetgazdaság és a gazdaságtan** és ezzel kapcsolatosan a kolonizációs történelem. Ez a hiány az egyetem fakultásainak jelenlegi helyzetére vezethető vissza. Az egyetemen ugyan is még mindig hiányzik a gazdasági fakultás. Palesztinának rendkívül nagy szüksége van ennek a tudományos ágnak kifejtésére és különösen hiányzik az egy olyan egyetemi kurzusnál, mint amely Tel-Avivban inaguráltak. Az illetékesek remélik is, hogy ezt a hézagot rövidesen pótolni fogják.

Hogy mily nagy szükségletet elégítenek ki ezek a tudományos kurzusok, azt legjobban bizonyítja az a hatalmas érdeklődés és részvétel, amely az első előadásokat kísérte. Alighogy megjelent a lapokban a kurzusok tanterve, nyomban három száz hallgató jelentkezett le. Különböző foglalkozású emberek, tanítók, munkások, tudósok, különbözőkorú férfiak, asszonyok. A kurzusok folyamán fog majd kiderülni, hogy e nagyszámú hallgatóság köréből ki fognak-e alakulni komoly tudományos munkára képes csoportok. Ez nagy jelentőséggel bír a jövőre nézve. A kurzusok alapjondolata az egyetem felvirágoztatása nemcsak Tel-Avivban, hanem az egész országban. Az egyetem lesz a központ, amely az egész országra fogja árasztani a tudományos munka sugarait és nemcsak diákok kiképzésére és nemcsak a fakultások kutató munkájára fog

szorítottok, hanem széleskörű nevelőmunkát fog végezni a nép körében is.

A megnyitó

A telavivi egyetemi kurzusok megnyitóját rendkívül impozáns volt. A zsidó kulturközösség nagy ünnepe volt ez az est, mely felrészítéleg és megnyugtatólag hatott a mai idők bábeli zűrzavarában a maga tiszta héber nyelvvel és tiszta héber kulturájával. Erezük a lábunk alatt a saját értékeink által teremtett szilárd alapot, melynek talpazatán állva, a biztonság érzetével nézhetünk át más kultúrák, más kulturkinesek világába is.

Diákélet Jeruzsálemben

És most röviden, a mi diákéletünkről Jeruzsálemben. Mi, diákok magunk kell, hogy megkérdezzük a tanulmányainkhoz szükséges összegeket. Ennek meg van a maga előnye. Senki sem élheti bele magát abba a gondolatba, hogy a munka útjának megkerülésével is részese lehet a zsidó életnek. Így lesz itt a kényszerűség, a nevelés. Mi magunk keressük meg kenyerünket, fizikai munkát végzünk. hiszen sok diák veit részt az egyetem új intézményeinek építésében is, ezenkívül tanítók is vagyunk és órákat adunk a fiatalabb generációnak és elvégzünk minden munkát, amiből hozzájutunk tanulmányaink mellett. Hogy az életet megkönnyítsük a magunk számára, többen lakunk egy szobában. Ebben az évben történt meg az első kísérlet egy nagyobb, közös lakás, vagyis otthon létesítésére. Több, mint tíz diák kibérelt egy emeletet, ahol a lakások mellett egy nagy termet is találtunk, mely különböző diákrendezvényekre is alkalmas. Diáklányok főznek és végzik a házimunkát. Mi reméljük, hogy ez az első kísérlet a diákközösségek

megteremtésére sikerülni fog. Mert az nemcsak az élet fenntartásának olcsóbbodását jelenti, hanem a barátság és a testvériség kimélyítésének útját is egyen geti.

A diákság szervezete

A diákok a **Hisztadruth Hastudentimbe** (diákszervezet) tömörülnek. Ennek a szervezetnek a főfeladata a diákok professzionális és technikai ügyeinek intézése. Men zúja is van, ahol igen olcsón kitűnő ellátást kapnak a diákok. A Hisztadruth Hastudentim igyekszik munkahelyeket szerezni az egyetemi hallgatóknak, segítségével van minden diáknak és közvetít az egyetemi ifjúság és tanári kar között. Ezenkívül állandó összeköttetést tart fenn a külföldi zsidó diáksággal és kedvezményeket szerez az egyetemi ifjúságnak a színházaknál és moziknál. Ha az anyagi eszközök meg lesznek, úgy rövidesen felépítünk egy nagy diákhóthont, melynek alapkövét már leraktuk a Skopus hegyen, az egyetem épülete mellett.

A diákság kulturális munkája és a nyilvánossággal való kapcsolata az egyes pártok diákeszportjaiban nyilvánul meg. Ezekben a csoportokban rendszeres előadások folynak és kirándulásokat is rendeznek. A közösségi nevelésnek egy másik eszköze a **Nesef**, ami a diákság kedélyes összejöveteleinek egyik ünnepélyes formája. Mindenki megmutatja itt művészi készségeit és különösen igyekeznek egymást megismerni. A közös zsidó dal, a horrah, mind közös életmegnyilatkozások. A revizionista csoport, mely kevés diákot foglal magában, az egyetemet és a diákságot a maga szellemében akarja nevelni. Ők is rendeznek ünnepélyeket és társas utazásokat. Létezik egy vallásos csoport is, amely a Tóra szellemében akarja irányítani az egyetemet és az ország életét.

Ebben a szemeszterben megalakult a diákkör, mely a zeneművészetet propagálja a diákság körében. Rövidesen megalakul a diákzenekar is. Ezenkívül torna estéket rendeznek a diákok a testedzés ápolására.

Hogyan kerültek a franciaországi vasúti katasztrófa halottainak ékszerei Ungvárra?

Egy Amerikából visszaléző nő áll a titokzatos ügy központjában

Ungvár, január 20. Tegnap beállított az egyik munkácsi órásmesterhez egy sze gyenyesen öltözött férfi és 14 darab hatalmas briliánt, valamint egy 16 karátos smaragd karkötőt kínált megvételre. Az óras gyanusnak találta a dolgot, rend őrt hívott, aki a drágakövekkel jelentkező férfit letartóztatta. Kihallgatásakor elmondta, hogy az ékszereket egy Stess Mária nevű nőtől kapta értékesítés végett. A nőt szintén letartóztatták.

Sess Mária szenzációs vallomást tett. Elmondta, hogy az órákat és briliáns köveket a lagnyi borzalmas vasúti katasz-

trófa alkalmával az áldozatok mellett találta.

A leány Amerikából tért haza és utközben kiszállt a katasztrófa színhelyén, ahol meglátta és magához vette a drágaköveket.

A különös vallomást megerősíteni látszik az, hogy a karkötő órák véresepeket fedeztek fel tovább, hogy az óra pontosan abban a pillanatban állott meg, amikor a szerencsétlenség történt.

Stess Mária egyébként őrizetben tartják és a vizsgálatot tovább folytatják ellene.

Egy hitlerista vezér éles kirohanása a Hohenzollernek ellen

„Ki kell kérnünk magunknak, hogy a doorni öregur leveleket írjon visszatérése érdekében“

Berlin, január 20. Nagy feltűnést keltő császárellenes beszédet tartott csütörtökön a Reichsbund-szervezet ünnepi közgyűlésén Görllitzer porosz államtanácsos, az új rendszer egyik vezető alakja. A Reichsbund a német birodalom megalapításának 63. évfordulóját ünnepelte és ezt az alkalmat használta fel Görllitzer államtanácsos, hogy éles kirohanásokat intézzen a monarchista propaganda ellen. Az államtanácsos a leghatározottabban kijelentette, hogy egyáltalán nem tartja kívánatosnak az exesszáznak Németországba való visszatérését.

— Ki kell kérnünk magunknak azt is — mondotta Görllitzer szösz szerint, — hogy a doorni öregur levelet írjon, amelyben azt kéri: dolgozzanak annak érdekében, hogy visszatérhessen Németországba és újból megismertesse a német néppel a monarchia áldását. Azokat a férfiakat, akik vállalkoznak az ilyen kísérletek támogatására, ugyanolyan elbánásban fog

juk részesíteni, mint azokat, akik azt hiszik, hogy Moszkva érdekében kell propagandát csinálniok. A monarchista propaganda még veszedelmesebb, mint a kommunista, mert az intellektueleket akarja megnyerni és el akar tőlünk ragadni olyan embereket, akiknek a közreműködése értékes lenne számunkra. Nekünk nemzeti szocialistáknak mindegy ugyan az államforma, azt azonban nem ajánljuk senkinek, hogy ostoba vicekkel zavarják munkánkat.

Görllitzer beszédét az egész német sajtó teljes terjedelmében közli. anélkül, azonban, hogy állást foglalna vele szemben.

Rettenetes Adolf, Salamon László tragikomikus ópsoza. Ára 20 le. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség beküldésével vagy utánvétellel.

Egy N nemző köz

Az óriási terror idege

Párizs, január 20. Saar-vidékre már állott nemző, aki egyébként a náci mozgalom számára a hiteles és rendes kelet felé irányuló megmagartatása beszedés tábora. kerül szabaddá országból, amely közreműködésére aki érhető okos cikkeket a garól.

Meg kell írja — hogy a frontot, ismert frontot, a bolszej hajtását, meg Oroszországban, keletre Orosz ember megítélés ez a rendszer szocialista egyazonban meg beszédekben és sére bocsátott a sel és előszeretettel beszél. Egyelőre nek, amelyek u snárt, de bizony családni fognak keznie, akkor fogja mutatni s

A terror terr hogy csak az. Minél tovább, től, annál ja Németországban dik. Ha két em aki nem elfogul előbb körülöz, és akkor halka közállapotokról, ből átvett rendő előt panaszko választokat hall lem, hiszen ti a

A kereskedő föld nem rend gyasztás minime és vége a híres Annyit azonban náci zsarolókat. Ezer címen t egy-két év he egykét év h kénytelenek lez

A munkástör fizetik meg az azelőtt és kis megosztan j a céljaira. Ezem kell munkan akik szabadon a koncentráció E tömegekben nagy, hogy a ták is kétségbe eseményekre, köszülhet, „Ma íge ma a nem

A hatalom a tovább a köz ság és az ugyan akik az SA cs van napról nap sevik irányba ban vannak v mit tud érdeki ni. Azt mondják között egy irat szerződés van Hitler jéjny t da kötelezetts teretment meg delmat.

Ezt a követ patok egykor tatják, elemek lázottság fele kai érzésük é Jól tudják ö

Egy Németországból elmenekült nemzeti szocialista a hitlerizmus közeli összeomlását jósolja

Az óriási terror sem tud gátat vetni az elégedetlenség áradatának. Nagy az idegesség Hitler táborában a megbízhatatlan elemek miatt

Párizs, január 20. Alábbi cikket egy, a Saar-vidékre menekült, vezető pozícióban állott nemzeti szocialista férfi írta, aki egyétként tizenkét év óta állott a náci mozgalom szolgálatában. Minthogy már a hitleri uralom elején kritikával illette a rendszert és a különböző fenyegetések kijelentése ellenére sem volt hajlandó meggyőződését titkolni, ez a magatartása besodorta őt egy koncentrációs táborba. A nácivezér a napokban került szabadlábra és elmenekült Németországból, amelynek mai vezetése az ő közreműködésével jött létre. A nácivezér, aki érthető okokból nevet titkolja, érdekes cikket írt a hitlerizmus belső válságáról.

Két front

„Meg kell mindenekelőtt állapítani — írja — hogy a mai német közélet két frontot ismer: a hitleri és a bolsevik frontot. A bolsevik program, ami végrehajtását, megvalósítását illeti még Oroszországban is bizonytalan. Evekig kellene Oroszországban élni, hogy az ember megítélhesse: valóban életképes-e ez a rendszer és valóban szolgálja-e a szocialista együttélést. A hitleri front azonban meg tudom ítélni. A „Führer“ beszédeiben és a terror utján rendelkezésére bocsátott sajtóban nagy lelkesedéssel és elszárással „rendi újjáépítésről“ beszél. Egyelőre még vannak nagy tömegek, amelyek ujjonganak minden újításért, de bizonyos, hogy ha a tömegek csalódnak a fognak és ennek be kell következnie, akkor jön a bolsevizmus és be fogja mutatni számláját.

Egyre zsarolnak

A terror természetrajzához tartozik, hogy csak az első időben fokozódhatik. Minél tovább eskik a hatalom átvételétől, annál inkább el kell hanyagolnia, Németországban azonban a terror fokozódik. Ha két ember találkozik egymással, aki nem elfogult a náciizmussal szemben, előbb körülnéz, nincsen-e valaki mögötte és akkor halkan beszélget egymással a közállapotokról. Ha a második bírdalomból átvett rendőrségi és bírósági emberek előtt panaszkodik valaki, akkor ilyen válaszokat hallhat: „Csönd legyen! Türelem, Hiszen ti akartátok így!”

A kereskedő ilyeneket mond: „A külföld nem rendel Németországtól, a fogyasztás minimálisra csökkent, egy két év és vége a híres német kereskedelemnek. Annyit azonban ki kell izzadjunk, hogy a náci zsarolókat ellássuk!”

Ezer címen támadják meg a kereskedő egy-két év helyett már most legyenek egykét év helyett már most legyenek kénytelenek lezárni boltjaikat.

Majd tavaszkor!

A munkástömegek sokkal drágábban fizetik meg az élelmiszercikkeket, mint azelőtt és kis jövedelmüket kénytelenek megosztani „a nemzeti munkásság“ céljaira. Ezenfelül természetesen adniok kell munkanélküli hozzátartozóiknak, akik szabadon járnak és azoknak is, akik a koncentrációs táborokban szenvednek. E tömegekben az elégedetlenség olyan nagy, hogy a belátásos nemzeti szocialisták is kétségbeesve gondolnak azokra az eseményekre, amikre Németország elköszülhet. „Majd tavaszkor!“ Ez a szállóige ma a német munkások ajkán.

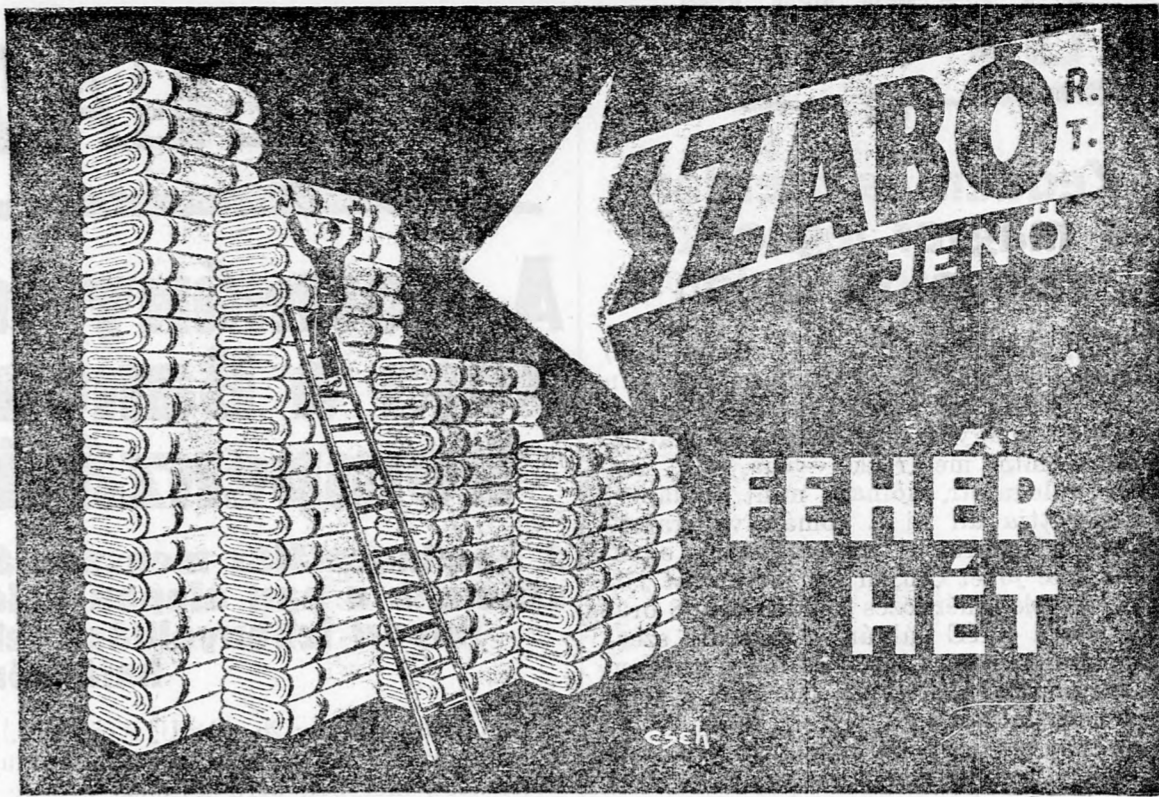
A hatalom átvétele óta a középosztály, továbbá a középosztálytól függő polgárság és az ugynevezett „jobb munkásság“, akik az SA csapatokat képezik, ugyszólván napról napra radikálizálódnak — bolsevik irányba. Egyelőre várakozó helyzetben vannak várják, hogy gazdasági téren mit tud érdekükben a kormány eszelekedni. Azt mondják: Hitler és a német nép között egy iratlan, de nagyon is érvezhető szerződés van érvényben, amely szerint Hitler igényt tarthat az államhatalomra, de kötelezettségei is vannak. Az, hogy teremtse meg a harmadik szocialista birodalmat.

Lanyhul a lelkesedés

Ezt a követelést különösen az SA csapatok egykor szocialista elemei hangoztatják, elemek, akik szakszervezeti iskolázottság feletti rendelkeznek, van kritikai érzésük és megfontoltan ítélik. Jól tudják ők, hogy a hangulatot nem

csak az változtatná meg a mai rendszer ellen, ha egy-egy SA-csapat fellázadna és ilyen módon adna kifejezést tiltakozásának. Erre nincsen semmi szükség abban a zsetben, ha a hitleri csapatok megcsalva érzik magukat és közömbösségükkel dokumentálják csalódásukat. Ha a tömegek ide el fognak jutni, akkor nyitva áll az út a bolsevizálás felé. A koncentrációs táborokban már mutatkoznak is ennek a jelei. A SA-formációkhoz tartozó legénység nem sokat törődik sem azzal, hogy az internáltak a nemzeti szocialista tanokból lelkiismeretes oktatást kapjanak, sem azzal, ha a táborokból elszögdösnek. Belátják, hogy ezek az emberek még sem bűnözők, hanem szegény ördögök, mint ők maguk, akik valamikor velük együtt egy cél felé törekedtek.

A paraszt is elfordul a hitleri tábor közönyösítésének egyik eszköze még annak a propagandának a hatása, amit azelőtt a kommunizmus fejtettek ki. A kommunizmus ugyanis folyton az propagálták, hogy a fasizmus nem egyéb, mint erőszak és a hazugság hatálya. Ezt nehéz kivenni az emberek fejéből. Ma már a parasztság is, amely távol állott a nemzetközi propagandától, erősen neutrális a mai rendszerrel szemben. Nekik egyelőre csak nagy ígéreteket adtak és pedig olyanokat, amelyeket csak az első időben tartottak be. Az élelmiszerek megrágtak és az adókat fel emelték. Az árak ugyan megmaradtak, de olyan adók mellett, hogy a paraszt visszakiánja a „rég jó időköt“. Mind ezekhez hozzájárul még egy másik momentum is. A német munkásságának hatalmas tömegei azért nem akartak együttmenni a kommuniztákkal, mert féltek és undo-

1 MTR. MOSOTT VASZON	1 MTR. FEHERNEMU VASZON	1 MTR. MADAPOLAN	1 MTR. PAPANLEPEDO VASZON
12 Lei	22 Lei	36 Lei	73 Lei
1 MTR. REKLAM VASZON	1 MTR. AGYENEMUVASZON	1 MTR. ALSOLEPEDO VASZON	1 DRB. ABROSZ 6 SZALVETA
17 Lei	29 Lei	55 Lei	155 Lei

rodtak harcra metódusuktól. Nem voltak hajlandók semmiféle brutalitásba és terrorban résztvenni. Most azonban, hogy a német fasizmusban olyan brutalitást tapasztaltak, amely párját ritkítja, most hogy látják ennek a durvaságnak rendszeres kiépítését, máris szimpatikusabb előítűk a bolsevizmus, amelyet ők gvakor latban nem ismernek. Idegesség minden vonalon. A bolsevizmus külsőleg nem látható.

nem ismerhető fel, de feltétlenül érezhető azoknak a tömegeknek a gondolkodásában, amelyek egykor akár a munkások pártjaiban, akár a polgárokban voltak tömörülve. Ezt Hitlerék jól tudják és ezért van az idegesség a pártban, a „megbízhatatlan“ elemek miatt. A Sturmabteilung vezetőit egyre-másra kicserélik és a hitleri uralom óta a spili rendszer még soha olyan erősen nem volt kiépítve, mint most.

A második számú interimár-bizottságot megerősítette a kormány Targu-Muresen

Az első számot viselő interimárok a kormánytól intervenálnak a törvénytelennek tartott kinevezés ellen

Tg.-Mures, január 20. (Az Uj Kelet tud.) Abban a furesa harcban, amely két, gyors egymásutánban kinevezett városi tanács között folyik Tg.-Muresen, a második számú tanács maradt a győztes. Ma délelőtt tizenegy óraker a második számmal ellátott tanács tagjai megjelentek Poruschi Ferenc vármegyei prefektus előtt, aki az új interimárokból kivette az esküt. A kormány ezt az új interimár-bizottságot Creti Miklós dr. személyes interveniójára erősítette meg, aki szombaton érkezett a kinevezéssel Bucurestiből. Az új interimár-bizottságnak alpolgármestere még nincsen, tagjai Hogu Vasile ügyvéd, Boia Ilariu műszerész, Cgliess Alexandru kereskedő és Musa Dumitru. Az eskütételnél jelen volt Nae Ionescu, a régi interimár-bizottság elnöke is, aki kijelentette, hogy az új kinevezést törvénytelennek tartja. Hangsúlyozta, hogy

ezt a kinevezést nem támogatta a liberális pártnak sem városi, sem megyei szervezete és így kétségtelenül önkényes döntéssel ültették be a város házára ezt az interimár-bizottságot. Kifogásolta Nae Ionescu azt is, hogy az interimár-bizottságba kineveztek Hogu Vasilet, aki nem tg.-muresi, hanem a szomszédos Bantul de Cämpie községben lakik és ott bír illetékesseggel. A közigazgatási törvény rendelkezése szerint más városból való polgárem nevezhető ki és nem választható meg városi tanácsossá. Nae Ionescu kijelentette, hogy felelős helyen fognak intervenálni a kinevezés megsemmisítése ellen. Így a barenek még nincsen vége, mert Nae Ionescu rövidesen Bucurestibe utazik, hogy a második kinevezést visszavonassa.

Megegyezés jött létre Anglia és Franciaország között a Saar-kérdésben

Vita a leszerelési főbizottság elhalasztása időpontjának kérdésében

Genf, január 20. Általános izgalommal várták tegnap a tanácsulást, amelyen a Saar-kérdés került volna napi rendre, de a tanács mégsem tárgyalta az ügyet, hanem elhalasztották. Jölniformalt helyen úgy hírlik, hogy az elmentéteket még nem sikerült eloslatni. Az angolok és az olaszok nem tartanák helyesnek a nyilvános vitát, míg a franciák nyílt ülésen támadást ohajtanak intézni a németek ellen a Saar vidéken folytatott izgatásért. Ugyancsak a tegnapi nap folyamán Henderson, Benes, Politis és Avenol

megbeszélésre ületek össze, amelyen megvitatták a január 21-re összehívott főbizottsági ülés elhalasztásának ügyét. Még nem hoztak döntést abban a tekintetben, hogy az elhalasztás február végéig vagy husvét utáni időpontig történjék-e. A Journal des Nation, a Népszövetség sajtóorgánuma helyteleníti az elnapolást. Tegnap Maximos görög külügyminiszter is megérkezett Genfba s nyomban tárgyalásba kezdett Titulescuval. Saarbrücken január 20. Az ugynevezett Saar Szabad Front és a Landsrat

szocialista tagozata a Népszövetség tanácsához fordultak közös beadvánnyal, amelyben egy egész sereg olyan esetet sorolnak fel, amely — mondják — bizonyítja a Saar vidék lakosságával szemben kifejtett horogkeresztes terrort és eszközeit: az erőszakot és bojkottot. „Ez a nyomás — vonják le az aláírók a végső következtetést — valójában megsemmisíti a véleménynek és szavazatnak minden szabadságát és iluzóriussá teszi a népszavazást. Reméljük, hogy a népszavazást csak abban a pillanatban engedik meg, amikor a szavazás függetlenségét és szabadságát biztosítani tudják.“

Párizs, január 20. A Matin legújabb jelentése szerint megegyezés jött létre Anglia és Franciaország között a Saar kérdésben. Honorálni fogják azt az angol kiváltságot, hogy Knox, a saarvidéki kormányzóbizottság angol származású elnöke ne intezzen nyilvános támadást a Saar vidéken folytatott nemzeti szocialista agitáció ügyében, mert ez hátrányosan befolyásolhatná a későbbi leszerelési kijelentéseket. Angliát a Saar-kérdés nem érdekli, de annál fokozottabban a leszerelés problémája.

1712 hasábas új lexikon. A Genius egy-kötetes új lexikon a könyvkiadás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatalmas kötet 1712 hasáb, 800 kép, 32 műmelléklet, remek nyersvaszonkötésben, az összes emberi ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 103 lej. Kapható az Uj Kelet könyvsztyályában az összeg és portóköltésér beklüdsével vagy utánvét.

Minden nő az ELLA kozmetikai intézetbe jár,

ahol szépség és bőr-ápolást, valamint általános és helyi test-fogyasztást a legújabb módszerekkel végeznek. Mérsékelt árak. Olesó bérlet-rendszer. Cluj, Calea Regele Ferdinand 11. I. emelet. Gólya áruház palotájában.

országi ainak

zatos ügy

rohanása en

veleket irjon

Salamon László tr- ara 20 le: Kapható az talyában az összeg és esse mellett vagy után

SPORT

Kedden és szerdán
a magyar jégkorci-
válogatott Clujon

Cluj, január 20. (Az Uj Kelet tud.) Szentáncsán érdekességi sportesemény szín helye lesz a jövő héten Cluj. A világbajnokjelölt magyar jégkorci válogatott, mely — mint megírtuk — ma, mint magyar válogatott, holnap, mint Budapest válogatottja áll ki a román válogatott, illetve Bucuresti válogatottja ellen, visszafelé jövet Clujon két mérkőzést játszik. Az első mérkőzés kedden este 8 órakor lesz a KKE pályán, a második szerdán (munkaszünet lévén és hogy mindenki megnézhesse) délután 3 órakor a sétatéri nagypályán lesz.

A magyar jégkorci válogatott ellenfele valószínűleg mindkét nap Cluj válogatott csapata lesz. A magyar jégkorci válogatott mérkőzése a legfinomabb sporteseményt jelentik, biztos tehát, hogy a megillető érdeklődés sem marad el.

Kettős attrakció Clujon
a vasárnap sportján

Cluj, január 20. (Az Uj Kelet tud.) Kettős sportakció jutott ma Erdély fővárosának. Déljeltől 9 órai kezdettel a sétatéri jégpályán kezdetét veszi Románia 1934. évi gyorskorcsolyázó bajnokságja versenye, melynek érdekessége a bajnokságon kívül még az is, hogy a versenyeitől több rekordjavítást várnak. Este 8 órai kezdettel jelmezes jégünnepelel fejezi be a jégisport nevezetes napját.

Nem kisebb érdeklődésre tarthat számot a KKASE nagyszabású tornaünnepélye, mely déljeltől fél 11-kor kezdődik a Magyar Színházban. A demonstratív versenyen részt vesz a resitai UDR tornászgardája, valamint a bistrítai református ifjúsági szövetség tornászcsapata is.

Párizs-Budapest labdarugó
mérkőzés

A magyar profiválogatott ma mint Budapest válogatottja Párizsban játszik a város válogatottja ellen. A magyarok felkészítése nem ismeretes, amiből arra lehet következtetni, hogy a frankfurti vereség után az összeállítás komoly problémát képez.

Egyébként a magyar válogatott Párizs ből Hollandiába, Rotterdamba utazik, ahol január 24-én Hollandia szövetségi válogatottja ellen mérkőzik.

Olvadás miatt kétséges az innsbrucki
műkorcsolyázó európai bajnoksági ver-
se nyek megtartása

Bécsből jelentik: Innsbruckban olvadás miatt nem lehet megtartani a műkorcsolyázó Európai bajnokságot. Ha az időjárás nem változik, a verseny színhelyét átteszik a magasabban fekvő Seefeldbe.

Kikapott az osztrák jégkorci válogatott. Bécsből jelentik: A tegnapi megtartott Ottawa Samroks—Ausztria válogatott jégkorci mérkőzésen az osztrák legénység 10:0 arányú vereséget szenvedett. Az Északi Labdarugóliga közgyűlését, melyet múlt vasárnapról ismét elhalasztottak, ma tartják meg déljeltől 11 órai kezdettel a szövetség hivatalos helyiségében, Calea Victoriei 43.

Műbajnok. A jégkorci világbajnoki küzdelemben résztvevő nemzetek száma 13-ra emelkedett.

Párizs. A Párizs—Brüsszel tennisz mérkőzést Párizs csapata nyerte 9:2 arányban.

Egyfelvonásos vigjátékok

PURIMRA!!!

Feketeszesz, Gábori ünneplik, Tali-talált, Vájak — ne váljak, Szinjáték (csak női szereplők), Purimi ebéd.

Ára jogdíjjal minden darab 150 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályán.

KÖZGAZDASÁG

A kormány hozzájárulását
adja a Banca Nationala új
kompenzációs tervéhez

A kontingentálás megszorítását is kéri a Jegybank. Megszüntetik a pari alapon való kompenzálást és az export-import lebonnyolítását teljeszen a Banca Nationala hatáskörébe kerül

Bucuresti, január 20. (Az Uj Kelet tud.) Közölte az Uj Kelet, a Banca Nationala körlevelét, melyben arra kötelezi a cégeket, hogy a külfölddel kötött szerződések másolatait be kell mutatniuk a Banca Nationala illetékes fiókjának, mert csak ebben az esetben kapják meg a kompenzációs engedélyt. Rámutattunk arra, hogy a Banca Nationala mi készítette erre a lépésre. A Banca Nationala ugyanis csak úgy tudja megakadályozni, hogy a kivitt mennyiségek értéke ne kerüljön de vizazugforgalomba. Rámutattunk arra is, hogy a Banca Nationala intézkedése mennyire bémítolag hat a romániai exportra, melynek számtalan olyan üzletága van (többek között a legfontosabb a gabona is), melyben a köllevelek nem szokásosak, ellenben a legnagyobb üzleteket régi tradíció szerint telefonon kötik.

Mintán a Banca Nationala fiókjai a rendeletet már január hó 8-ika óta érvénybe is léptették, az export máris súlyos károkat szenvedett. A Banca Nationalának nincsenek olyan szervei, amelyek felértékelni tudnak az exportált áruk ellenében importált áruk értékét s így a kompenzációs üzlet automatikusan megszűnik. A romániai exportörök szövetsége erőlyesen tiltakozott a rendelet ellen és követelte a kormánytól, hogy a Banca Nationalánál közbenjárjon.

A Banca Nationala igazgatósága a kontingentálási bizottság reklamációjára azt a felvilágosítást adta, hogy a kompenzációs üzletet elvben nem ellenzi, de arra törekszik, hogy a külföldi fizetési eszközök ne kerüljenek el a Jegybank pénztárára. A Banca Nationala igazgatósága ígéretet tett, hogy a köllevelek bemutatási kötelezettségét enyhíteni fogják, de a pari alapon való kompenzációt nem enged meg. Nem enged meg azt sem, hogy exportált áruval régi tartozásokat egyenlít senek ki az exportörök. Eddig az volt a gyakorlat, hogy ha valamelyik kereskedő, vagy gyáros külföldi árut hozott be, az importra szánt áru külföldi értékével egyenlő értékű belföldi árut exportált és ennek árával egyenlítette ki vásárlását. Ebből természetesen az következett, hogy az exportált áru értékéből semmi sem folyhatott be a Banca Nationalához, mert az export révén nyert devizákat felemész-

tette a külföldön eszközölt bevásárlás. A kivitt és behozott áruk ellenértékét természetesen nem lehetett fillérre kiegyenlíteni és ha az exportörök követelése maradt, régi tartozások kiegyenlítése címén számolta el. Így még ezeket a devizákat sem szolgáltatta be a Banca Nationalához.

Ennek az állapotnak a megszüntetését célozza a Banca Nationala ismeretes lépése, melynek folyamán oda igyekszik hatni, hogy a kereskedelmi miniszter tiltsa be az állítólagos régi tartozásoknak kompenzációs árukkal való kiegyenlítését, következképpen tiltsa meg az 1:1 alapon való kompenzációt is. A jövőben tehát na az exportör kompenzációs alapon visz ki árut, kénytelen nagyobb értékben exportálni, mint amilyen értékű árut behoz.

Ha a kormány a Banca Nationala kívánságát teljesíti, egy a kontingentálás gyakorlatilag automatikusan megszűnik, miután teljesen a Jegybanktól függ, hogy milyen alapon engedi meg az áruk ki és behozatalát. A kormány gazdasági bizottsága a jövő héten ülést tart és megtárgyalja a Jegybank javaslatát. A Banca Nationala megbízottja kijelentette, hogy elvileg nincsen kifogása a Jegybanknak a kompenzációs üzletet ellen, de a Nemzeti Bank valutáris érdekeit mindenképpen biztosítani akarja. Valószínű, hogy a kormány magáévá teszi a jegybank kívánságát.

Ujabb jelentés szerint a Banca Nationala igazgatósági tanácsa memorandumot terjesztett a miniszterelnök elé, mely az általános gazdasági helyzetre, valamint a kontingentálási kérdésekre vonatkozik.

A memorandum rámutat arra, hogy az összeg, melyet az import után ki kell fizetniük túl magas, okvetlenül csökken tésre szorul és ezért javasolja, a luxus-cikkek behozatalának prohibícióját. Összesen 8 milliárd lejnek nem lehet nagyobb a behozott luxus-cikkek értéke. Uj ipari gépeket és illetszereket, mint például pudert, parfümöt egyáltalában ne le hessen behozni az országba, ez az indítványa a Nemzeti Banknak. A javaslatlalt hétfőn foglalkozik a kormány, amikor a gazdasági tanács ülése lesz.

A kontingentáláson kívül a kompenzáció kérdéseivel is foglalkozik a memoran-

dum, melyre vonatkozólag Dinu Bratianu nyilatkozott a sajtó munkatársainak, kijelentve, hogy a tárgyalások még mindig folynak és két bizottság tanulmányozza azokat a lehetőségeket, melyek igénybe vehetők, hogy a semmitőszék ne avatkozhassék bele a törvényekbe. A törvényjavaslat február 1-ig teljesen elkészül és akkor nyilvánosság elé kerül.

Az Interexim Internationale
Export und Import A. G.
szerepe a kompenzációs
forgalomban

Bucuresti, január 20. (Az Uj Kelet tud.) A román-magyar kompenzációs forgalomban rendkívüli jelentőséggel bír az Interexim Internationale Export und Import A. G., amely Bucuresti, str. Caragiale 8. szám alatt nyitotta meg irodáit. A kompenzációs vállalat működését örömmel vették tudomásul a romániai export és import körök, mert a vállalat nélkülözhetetlen hivatást tölt be a kompenzációs alapon helyezkedett árucikkek forgalomban. Az Interexim Internationale Export und Import A. G. a Magyar Román Árucseretársaság Koriátolt Felelősségű Társaság testvérvállalata Romániában és hivatását különböző árucikkek előkészítését, elhelyezését, valamint a kikutatásával, valamint az átutalási nehézségek áthidalásával tölti be és a legjobb szolgálatokat teszi az érdekelt román és magyar cégeknek. M'után Romániában a kontingentálási rendszer egyik alapelve, hogy azoknak az államoknak cikkeire, amelyekkel szemben Románia külkereskedelmi mérlege aktív könnyebben szereshető be a behozatali engedély, az említett társaság működése elsőrendű jelentőségű, mert tudott dolog hogy Románia eddig lényegesen több cikket exportált Magyarországra, mint amennyit az importjának megfelelt. Az Interexim Internationale Export és Import R. T. az engedélyek beszerzése és más adminisztratív téren, továbbá az exportból származó lej értékesítése és az importáruk kifizetéséhez szükséges lej beszerzése tekintetében a legkedvezőbb feltételek mellett áll ügyfeleinek rendelkezésére.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hátr és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.

Megegyezés jött létre a font és a dollár viszonyának rendezésére. Párizsból jelentik: Az esti lapok jelentése szerint az amerikai és az angol jegybankok között megegyezés jött létre a font és a dollár viszonyának rendezésére. A font a dollárrögzítés után öt dollárt érne. Amerikában remélik, hogy Franciaországot is csatlakozásra lehet bírni és ebben az esetben a font, dollár, frank viszony a következő arányszámot fejezti ki: 1:5:17. A világtőzsdéken napról napra jobban bíznak abban, hogy a valuták stabilizációjára tekintetében rövidesen végleges megállapodások fognak létrejönni. A stabilizációs hírek most nem spekulációs jellegűek, aminek következtében a fix piacokon hosszmozgalmot állott elő. A londoni kormány különben cáfolja azokat a sajtóhíreket, amelyek szerint a megegyezés létrejött volna.

Megnyílt a londoni agrárkonferencia bizottságának ülése. Párizsból jelentik: A londoni agrárkonferencia által alakított bizottság ma a francia földművelésügyi minisztériumban megkezdte ülését. A nemzetközi agrárkonferencia tuzabizottsága a fogyasztás növelésének lehetőségeit, továbbá a másodrendű búzának a fogyasztásra alkalmatlanná tételét tárgyalja és a tárolt készletek csökkentése érdekében igyekszik intézkedéseket életbeléptetni.

Filléres nyelv-
kurzusok

román, francia, német és angol nyelv. A legkisebb szaktanárok. Kis csoportok. Január 15—május 15. Jelentkezzék a Libro könyvesboltban. (Unió u. 6., udvar.)

Ön is
tud számolni!

A világítási költségek túlnyomó részét az áramszámla teszi, ehhez képest az izzólámpa ára elenyésző. A silány minőségű lámpa csak a beszerzésnél olcsóbb, az áramfogyasztásban azonban annál drágább! Vegye tehát csak a bevált, gazdaságot

TUNGSRAM

L Á M P Á T !

Hatva

Const

Bucuresti, ja tud.) Reggel nagy forgalom körül. Pláne télehezen enged Bucurestiben. Vtosan reggel k nap reggel kilé felé. Így szemérom embert, a kiváncsi: Const Belimacet, Duce A hadbírósmáj csinál, an vádítottak állás Tudta, hogyha és ezer ember szesz-kaszárnya politikai merén De ezt az időp Neiz akadt olya riporter Bucur volna a hivatali jelenik meg n előtt annyira i szállító kocsit

Reggel kilenc káoujához és eb ba randevura é a kapu előtt a res bucuresti „ó örökkel megrakó nagy vezetésev agrik le a kocsit szalad szét azok már a megelőző szárnya gyalogjá rárja el, a foga előtt kép sor ese zar sorfajlat.

Hamarosan na mulja a fogolysz földből nőt voln mépszerű bucure ceruzája fantaszi Fel a papírblokk kocsit mindannyit zárvá marad.

Bent a hadbíró ianul lázas izgal sára gyűlnék. N jelenik Pomponit bíróság főügyés őrnagy-hadbíró, már kinyílt a fo Három csendőre egyik öre közre vbert és vezet a H — Hogy hívna a láncavert em — Doru Belim és egy pillanatr szemben, neheze néhez láncokban.

A fogolyszállít kos csoport. A Nicolae sápadtan közölt, amelyek s a festre, amely s kosság vagy ki t teher sulya alát gyilkos megmond teszi ugyanazt az kaszárnya udvar. És végül Carag valamivel már jo összetörten, ug két katonaj ú a két katonaj ú tül. Jó arczine volna hazulról, gypajuharisnává bakanésből hiány ki, mint egy kat man frissen boro

A hadbírószag egy-egy szobába ügyész mindegyik rendeletet ad ki lépjen. Ezekben a ten szokásos b aszta! is van a kintettel, amelyk eszközölni a nagy Az elhelyezés ügyész futólag me cut hogyan k tettét. — Egzaltált pi merénylő.

Hatvanöt vádlottja lesz a szinaiai gyilkosság bünperének

Constantinescut, Caranicat és Belimacet a legnagyobb titokban szállították át a hadbíróshoz

Bucuresti, január 20. (Az Uj Kelet tud.) Reggel kilenc órakor még nincs nagy forgalom a Malmajson kaszárnya körül. Pláne télen, amikor a hajnali fagy nehezen enged fel a szeszélyes klímájú Bucurestiben. Véletlen dolga, hogy pontosan reggel kilenckor és pontosan tegnap reggel kilenckor volt dolgunk arra felé. Így személyesen láthattuk azt a három embert, akire ma az egész ország kíváncsi: Constantinescut, Caranicat és Belimacet, Duca gyilkosait.

A hadbíróshoz alighanem tudta, hogy mi történik, amikor titokban tartotta a vádlottak átszállításának időpontját. Tudta, hogyha közli az időpontot, ezer és ezer ember szorongot volna a Malmajson-kaszárnya körül, hogy láthassa a politikai merénylet fanatikus tetteseit. De ezt az időpontot senki sem tudta. Nem akadt olyan szemfüles hadbírósi riportert Bucurestiben, aki kihálászta volna a hivatali titkok közül, hogy mikor jelenik meg majd a bucaresti polgár előtt annyira ismert „duba”, a foglyoszállító kocsija a hadbíróshoz.

Jön a „duba“

Reggel kilenckor értünk a Malmajson kapujához és ebben a pillanatban, mint ha randevuéra érkezett volna, lestopolt a kapu előtt a foglyoszállító kocsija, a híres bucaresti „duba”. Mögötte két, csend őrséggel megrakott teherautó. Egy főhadnagy vezetésével husz jéköpi csendőr várja le a kocsiról és másodpercek alatt szalad szét azokra a helyekre, amelyeket már a megelőző hadterv kijelölt. A kaszárnya gyalogjáróját civil rendőrök sora zárja el, a foglyoszállító kocsija ajtaja előtt két sor csendőr alkot pontosan elvárt sorfalat.

Hamarosan nagy csoport járókelő bámulja a foglyoszállító kocsit. Mintha a földből nőt volna ki, ott terem az egyik népszerű bucaresti karikatúrista is és ceruzája fantasztikus gyorsasággal falja fel a papírblokk ivot. De a foglyoszállító kocsija mindannyiunk nagy elkeseredésére zárva marad.

A gyilkosok és öreik

Bent a hadbíróshoz szobákban szoktatlanul lázas izgalom. A hadbírók a folyószóra gyűlnek. Néhány perc múlva megjelenik Pomponiu Victor ezredes, a hadbíróshoz főügyésze, mögötte Dan Pascu őrnagy-hadbíró. Mire a kapuhoz érnek, már kinyitott a foglyoszállító kocsija ajtaja. Három csendőr és a vacaresti börtön egyik őre közrevesz egy láncravert embert és vezeti a kapu felé.

— Hogy hívnak? — kérdezi az ezredes a láncravert embert.

— Doru Belimace — feleli a kérdezett és egy pillanatra megáll, majd lesütött szemben, nehezen lépked őrei között a nehéz láncokban.

Constantinescu Nicolae

A foglyoszállító kocsija ajtajában azonos csoport. A közepén Constantinescu Nicolae sápadtan, szinte elveszve ruhái között, amelyek tulságosan magyok arra a testre, amely szinte összeroskad a gyilkosság vagy ki tudja, milyen mérhetetlen teher súlya alatt. Ugyanaz a kérdés: a gyilkos megmondja a nevét és ő is megteszi ugyanazt az utat, mint büntőrszája: a kaszárnya udvarán végig.

És végül Caramica sötéten, csendesen, valamivel már jobban öltözve és kevésbé összetörtén, ugyanezzel a ceremóniával a két katonai ügyész vámolásán keresztül. Jó arczsine van, mintha most jött volna hazulról. De Belimace, aki fehér gyapjúharisnyáját nadrádjára huzta és bakancsából hiányzik a cipőfűző, úgy néz ki, mint egy katonaszökevény. Mindhárman frissen borotválkoztak.

A börtönben

A hadbíróshoz börtönébe külön-külön egy-egy szobába vezették be őket. A főügyész mindegyiknek kijelöli a helyét és rendelkezést ad ki, hogy oda senki be ne lépjen. Ezekben a szobákban a börtönökben szokásos butorzonon kívül egy-egy asztal is van a kihallgatásokra való tekintettel, amelyeket a börtönben fognak eszközölni a nagyobb biztonság miatt.

Az elhelyezés munkája közben a főügyész futólag megkérdezte Constantinescut, hogyan követhette el borzalmas tettét.

— Ezáltal pillanat volt — felelte a merénylő.

— Hogyan? Ezáltal pillanat? Hát akkor miért nem volt elég egy golyó? Miért lőtt kétszer?

Ez a kérdés már felelet nélkül marad. A két bűntárs csak annyit mondott, hogy Macedóniában születtek.

Röviddel rá a rendőrség a hadbíróshoz szállította át Corneliu Zelea Codreanu feleségét és Ecaterina Silion egyetemi hallgatóit, Constantinescut barát-nőjét. Őket egy szobában helyezte el a hadbíróshoz.

Honnan vette Constantinescu a revolvert?

Néhány óra múlva egyenként a katonai ügyész elé vezetik a merénylőket. Elsőnek

Constantinescut faggatja a keresztkérdések özönével az ügyész. Százszor is megkérdezi a gyilkostól, hogy honnan vette a revolvert, Constantinescut pedig százszor is azt feleli, hogy Cetatea Albában kapta egy barátjától. Végül az ügyész úgy határozott, hogy megidézze azt a cetateai lakost, akire Constantinescu hivatkozott.

A katonai ügyészség a vádlottak rövid kihallgatása után a megkezdte a merénylők elleni vádirat megszövegezését. A három főtettesen kívül 62 letartóztatott vasgárdistát állítanak ebben a perben hadbíróshoz elé. A többi vasgárdisták ügyét elkülönítik a merénylet perétől.

(c. 1)

Az olasz-osztrák árucserét, a fa-export és a trieszti szabad kikötő ügyét vitatták meg Dollfuss és Suvich Bécsben

Újabb náci tüntetések voltak Bécsben és Ausztriában

Bécs, január 20. A Suvich és Dollfuss között folytatott tárgyalások során megvitatták a két ország árucseréje további fokozásának lehetőségét. A faexport ügyének hosszabb időt szenteltek. A trieszti szabad kikötőről is szó esett a tárgyalások során.

A tárgyalások lezajlása után Suvich este résztvett a Száz nap című darab burgszínházi előadásán. A színházat kordon vette körül s a nemzeti szocialisták tüntetésekkal itt nem tudták zavart kelteni, de a Szabadság-téren és a Fogadalmi templom előtt hangos tüntetések voltak. A tömeg a Horst Wessel indulót énekelte s szidta a Dollfuss kormányt. A karhatalom gummibotokkal verte szét a tömeget. A tegnapi nap folyamán Bécsben kétezer letartóztatást eszközöltek. Az összeütközések során mintegy huszan kerültek sebesülésekkel kórházba.

Az olasz külügyi államtitkár a színi előadást megelőzően hosszabb megbeszélést folytatott Starhenberg herceggel.

Egyidejű bécsi jelentés szerint a stájerországi Krieglachban nemzeti szocialista csoportok elárasztották a pályaudvari sínekkel s lefeküdték a sínekre is, hogy ezáltal megakadályozzák egy nemzeti szocialista Wollersdorferba szállítását. A karhatalom eltávolította a sínekre a nemzeti szocialistákat s többek közülök őrizetbe vett.

Egyidejűleg az innsbrucki egyetem főépületében több papírpárda explóziója után a nemzeti szocialista diákok a Horst Wessel dalt énekeltek. Ki vonultatták a karhatalmat s több letartóztatást eszközöltek.

Egy öngyilkos állami tisztviselő hátrahagyott leveleiben közönséges banditának nevezi Bocu Severt

A tisztviselő és fivére is Bocu Sever miatt követett el öngyilkosságot. Leleplezéseket ígérnek az öngyilkos levelei a volt tartományi igazgató ellen

Timisoara, január 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bánát politikai köreiből nagy feltűnést keltett dr. Traian Boleanta állami tisztviselő öngyilkossága. Boleanta öccse dr. Valeru Boleantának, Timis megye volt nemzeti párti prefektusának, aki két évvel ezelőtt szintén öngyilkos lett. Amikor a volt prefektus öngyilkosságát követelt, a Bánátban nyíltan beszéltek róla, hogy a bánati tartományi igazgatóságnál elkövetett sikkasztások leleplezése miatt történt a végzetes cselekedet, amellyel Boleanta Bocu Sever egykori tartományi minisztert akarta megmenteni az ellene indított súlyos vizsgálattól.

A volt prefektus öccsének öngyilkosságát is kapcsolatba hozzák Bocu Sever viselt dolgaival, amelyekről rengeteget beszéltek és írtak annakidején Traian Boleanta néhány levelet hátrahagyott hátra, melyekben súlyosan kompromittáló dolgokat állít az egykori miniszterről. Egy levelet dr. Sovrea Valeriu főügyészhez, egyet Sever Bocuhoz intézett, de a két levél másolatát egy magánszemélynél letétbe helyezte. Ez a magánszemély nyilvánosságra hozza mind a kettőt.

„Mi készítette erre a lépésre? Bocu Sever és Baran Coriolan volt prefektus aljas perfidiája. Bátyám, jó atyám és az én átkaim megfogják majd Bocu

Severt A Mindenható Isten fogja megbüntetni.”

Bocu Severhez ilyeneket ír Boleanta:

„Miniszter ur, én még október 23-án levelet írtam önnek, amelyet nem látott meg. Nem esdalkozom ezen az eljárásom. Nem felelt ön szerencsétlen fivéremnek sem aki, hogy önt meg mentse, fejedozta az életét. En sem vártam többet. De ön elfelejti, hogy egyszer számon kérlek öntől mindazt a sok gaszágot, amelyet az életében elkövetett, ott, ahol nem fog segíteni protektorai sem politikusi barátai támogatása. Megsemmisítette fivéremet és szerencsétlenné tette egész családomat mindörökké. Megrövidítette szegény atyám életét, aki a fájdalomtól és szenvedéstől megtörve, korábban ment a sirba. Most örvendhet és boldog lehet a sikere fölött: enigma is a halálba kergetett.”

De nem halok meg némán, mint Valeriu. En bizonyítékokat hagyok magam után, az ön aljasságát bizonyítani kívánom a főügyész, a lapok, Vaida és Maniu urak előtt. Hátrahagyom fivérem leveleit, amelyeket ön hoz intézett, hadd lássa a világ, hogy ön milyen közönséges bandita...”

Hasonló hangnemben van tartva az öngyilkos más hátrahagyott levele is. És alighanem érdekes folytatása lesz ennek a különös öngyilkosságnak

A PUDER

befedi az arcot, eltakarja a hibákat, ugyan de az arcőr frissességét, az elvesztett szépséget csuk

a szervezeted belső tisztasága

adja vissza!

A rendetlen vagy elégtelen széklet a női szépség legnagyobb ellensége. Nincs annyi puder és arckenőcs, amennyi befedhetné a hibákat, amelyeket a szervezetben levő mérgesanyagok okoznak.

Rendes és tökéletes széklet elérésére vegyen lefekvés előtt két szem drageet.

Artin nem okoz fájdalmat, sem zavarokat.

Artin nem szoktatja hozzá a szervezetet, hogy csakis hashajtóval működjék.

ÁRA LEI 20. - 33. - 68. -

Dr. Wander Rt. készítménye

Lengyelország vezető politikusai az aktív Palesztina-munkában

Varsó, január 20. Mint ismeretes, Nahum Szokolov, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke hosszabb ideje Lengyelországban tartózkodik. Szokolov látogatása a lengyelországi Pro Palesztina komitee megalakításával áll szoros összefüggésben. A Cionista Világszervezet elnöke néhány héttel ezelőtt meglátogatta Moscinsky professzort, a lengyel köztársasági elnököt, akivel hosszas megbeszélést folytatott a Pro Palesztina ügyében és az elnök legmesszebbmenő támogatásáról biztosította Szokolovot abban a törekvésben, mely Lengyelország vezető politikusainak és közéleti előkelőségeinek Pro Palesztina komiteeába való tömörítésére irányul. Szokolov beható tárgyalásokat folytatott ebben a kérdésben Beck külügyminiszterrel és a politikai és társadalmi élet vezetőgyériségeivel.

Ezeknek a tárgyalásoknak eredményeként tegnap délután zajlott le a lengyel szenátus ülésében a Pro Palesztina komitee alakulógyűlése. A gyűlést Raczkiwicz, a lengyel szenátus elnöke nyitotta meg, majd dr. Nahum Szokolov tartott nagyszabású expozétát a Pro Palesztina céljáról és a Zsidó Nemzeti Otthonról. A gyűlésen a lengyelországi politikai, diplomáciai, tudományos és társadalmi élet előkelőségei vettek részt. A Pro Palesztina komitee megalakulásának proklamálása után Zdzislaw Lubomirski herceg vette át az elnökséget. Az elnöki asztalnál foglalt még helyet Zaleski gróf, volt lengyel külügyminiszter és dr. Nahum Szokolov. Többek felszólalása után Lubomirski herceget választották meg a komitee elnökévé.

Zilahy Lajos: Valamit visz a víz. Uj Zilahy propagandakötet, 57 lej egészvásban. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltőség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

HIDETES AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

nyelv-sok

és angol nyelv. Kís 15—május 15-ig. Készenléti nyelvtár. (6. udvar.)

Dr. Gelber újra Erdélyben

Gelber professzor, a kiváló történettudós és író a Keren Hajjeszód kampány bevezetésére Erdélybe érkezett

Timisoara, január 20. Ujból eljött hozzánk dr. Gelber, az erdélyi zsidóság régi ismerőse. Már harmadik éve járja az erdélyi városokat, megerősítve, neheze munkában, a Keren Hajjeszód akcióit vezetni s gyűjteni az országépítés javára. Nem tulsz, ha azt állítjuk, hogy a cionista mozgalom emissziáriusai közül kevés munkatársat zártunk annyira szívünkbe, mint dr. Gelbert. A cionistát, a tudóst és az embert, a munkás hétköznapok megértő barátját. Amikor egy reggeltől estig tartó megfeszített munkálkodás után a tisztviselő pontosságával napi statisztikát, jelentést készít az elvégzett látogatásokról, kellemes és kevésbé kellemes impressziókról, összességében ráportot ad, egy percre megpihen s azután előkerül a tudós. Az a propagandista, aki egy ilyen mozgalomban iskolapédáját tudja adni a felvilágosító oktató munkának. Dr. Gelber, ha kell a napi munka után meg nem piheven hangulatos, gyűjtő propaganda beszédet mond, de legtöbbször és ez az ő igazi terénuma, tudományos propagandát végez. Legyen az történelem, vagy irodalom, tollvezetése s előadása mindenkor alapos, az exakt ismeretek tárháza s egy pereig sem száraz, fárasztó. A magánember pedig, aki anynyit van velünk és oly sok kedves, közvetlen élményt hagyott közöttünk, önmagáról ritkán szól s csak nehezen kaptam tőle néhány adatot saját életéről, pedig bizton érdekli Erdély zsidóságát.

Dr. Gelber pályafutása

Dr. Gelber 1891-ben született s gimnáziumi végzettsége után, amelyhez zsidó nemzeti szellemű családi nevelés járult, a bécsi és berlini egyetemeket látogatta, 1914-ben Bécsben egy zsidó történelmi tárgyú disszertációval doktorált. A mozgalmak 13 éves gyermekkorára óta aktív tagja, kezdetül fogva számos zsidó tudományos folyóiratnak munkatársa, mint: „Monatschrift zur Geschichte der Juden“, „Zeitschrift für Statistik und Demografie der Juden“, „Jeszkaja Sztarina“, „Ost und West“, „Jewish Quartely“, „Der Jude“, „Revue des etuds juifs“ etc. Hosszu éveken át értékes tudományos munkásságot fejtett ki a zsidó történelemírás terén, rengeteg új archivális anyagot fedezett fel s dolgozott át. Számos tudományos cikket és értekezést kívül, eddig héber s német nyelven 14 nagy munkája jelent meg, melyek közül nálunk is ismert: „Vorgeschichte des Zionismus (1695—1845)“, „Keresztények a zsidóság frontján, Die Geschichte der Juden in der Republik Krakau, Die Juden und der polnischer Aufstand 1863. Egy kétkötetes könyve, mely a zsidókérdést a berlini kongresszuson tárgyalja (1878) most van nyomás alatt. Hosszu éveken keresztül nagy zsidó lapoknak munkatársa volt, mint Hajut, Hazefirah, Lembereger Togblatt, Nowe Slowo, Jüdische Rundschau, Wiener Morgenzeitung, Stimme s ezek közül többnek belső szerkesztőségi gárdájához tartozott. Tudományos s újságírói munkássága mellett már harminc esztendője aktíve dolgozik a mozgalomban, az osztrák cionista szervezetnek éveken át volt főtitkára, több kongresszuson, így legutóbb a prágai, pedig mint elnökségi titkár végzett értékes munkát. Ez év őszén a Keren Hajjeszód direktóriumának megbízásából a Mifal Arlosoroff központi bizottságában dolgozott januárig most pedig ugyancsak a direktórium delegátusa Erdélyben a K. H. akció lefolytatásánál.

Gelber dr. előadása a zsidó kérdés megoldásáról

Szerdán este a timisoarai belvárosi hítközségben nagyszámú közönség előtt meetinget rendezett a Jewish Agency, melynek nevében dr. Weisz Arthur a K. H. kuratórium elnöke nyitotta meg a gyűlést s üdvözölte az erdélyi zsidóság vendégét, dr. Gelbert, aki „Palesztina a zsidókérdés megoldása“ címen tartott előadást. Bevezetőjében az emancipációval foglalkozott s rámutatott arra, hogy milyen szörnyű eselődést eredményezett a zsidó ságra az állítólagos egyenjogúsítás, amely semmilyen vonatkozásban sem tudta a zsidókérdést, mely éppen az

emancipáció megindulásával lett nemzetközi problémává, megoldani. Jöjjék az egyenjogúsítás ára a nemzeti öntudat és lét feladása volt, még az az áldozat sem eredményezte azt, ami re a zsidóság vár, mert a legszörnyűbb kiábrándulást hozta különösen a háború után. A legszörnyűbb és tragikus példája ennek a jelenségnek a németországi zsidók sorsa s az a folyamat, amely semmilyen vonatkozásban sem győz hamar s könnyen bekövetkezhet más európai országban is. A zsidóság szerencsétlen gazdasági elhelyezkedése, mely ma legfőképpen Lengyelországban ütözködik ki. A romantikus korábbi kísérletektől eltérve, több kísérlettel próbálkoztak, hogy a zsidókat kolonizálják, de ezek mind kudarcot vallottak bármennyire is szeretnék egyes éppen zsidó rétegek a birod-

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Papilian Victor orvos-tanárt a Román Opera és Nemzeti Színház kormánybiztosává nevezték ki

Pavel Constantin megmarad az Opera igazgatójának

Cluj, január 20. A kultuszminisztérium meglepő és általános helyesléssel fogadott intézkedéssel zárta le azt a harcot, mely a rezsimváltozás óta folyik azért, hogy az Operaház és Nemzeti Színháznál személyi változásokat erőszakoljanak ki. A koncesszió tulajdonos Pavel Constantin annak ellenére, hogy a koncessziót a nemzeti parasztpárti kormány alatt kapta meg, művészi munkájával pártállásra való tekintet nélkül meggyőzte arról a társadalmi köröket, hogy opera és színház vezetéséhez nem összekötöttes, nem politikai hitvallás, hanem csak tehetség kell. Pavel Constantin így megmarad a koncesszió birtokában.

A kormány a Pavel ellen törő hadjáratnak azonban véget vetett azzal, hogy dr. Victor Papilian, eljűi orvosprofesszort kormánybiztosává nevezték ki a cluj-i állami színházakhoz. Papilian professzor sokoldalú tudományos munkássága mellett egyike a román irodalom jeleseinek, akinek vallási problémákkal foglalkozó érdekes színművét éppen a múltkorában mutatta be a Nemzeti Színház. Papiliannak közeli kapcsolata vannak a művészvilághoz és jóbarátja Pavel Constantin-nak is. Így a kormánybiztosi kinevezés minden vonalon a legnagyobb rokonszenvvel találkozott. A város kisebbségi közönsége, mely komoly réteget adja az operalátogató publikumnak, örömmel veszi tudomásul Papilian kinevezését, akivel a román polgárság egyik haladott gondolkodó és nagykulturájú intellektuálja került a Nemzeti Színházakhoz.

Papilian kinevezésével egyidőben a minisztérium Agárbeianu esperest, az eddigi kormánybiztost, felmentette állásából. Agárbeianu, a nemzeti parasztpártba való visszatérése óta volt kormánybiztos a színházaknak.

A Pillangó kisasszony, új szereposztással és vendégzereplővel. A cluj-i Román Opera szerdán este új szereposztásban és vendégzereplővel mutatja be a Pillangó kisasszonyt. A címszerepét Gabriella Augustin, a bucaresti Opera művésznője énekl, akinek ez parádés szerepe, Pinkerton hadnagy szerepében ezúttal először mutatkozik be Zhamirovski tenorista, aki az Operaház kórusában végigment az egész fejlődési skálán, míg komoly szerep hez jutott. Zhamirovskihoz nagy reményeket fűz az Opera igazgatósága.

Madách: Ember tragédiája. Propaganda kiadás Zichy Mihály képeivel. 90 lej értékű. Kapható az Uj Kelet könyvtárában az összeg és portó költség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

sáni eredményeket jó színben feltüntetni, egyedül s kizárólag Palesztinában alakult ki az a típus, amely a zsidó reneszánsz gondolatának sikerét jelelheti. Csak Ereciszraélben kapeso lódott egybe az anyafölddel az ifjuság s ezen keresztül termelődött ki a zsidó paraszt. De gazdaságilag is, Palesztina ma a magánvállalkozás szempontjából is biztos és fejlődőképes terület, mely körülményt az elmúlt év statisztikai megdönthetetlenül bizonyítja. A diaspórában maradt zsidóság jogi és egzisztenciális biztosítéka csakis egy fejlődő és legalább millió zsidó lelket számláló Palesztina lesz, mely nélkül a jövőnk továbbra is olyan kitalástalan s gyökér nélküli lenne, mint eddig volt.

Rosszul cselekszik még mindig az a zsidó, vagy akár a zsidó közösség, aki túlzott sajtóhíreszteléseknek ül fel, melyek akár az arab viszony tarthatatlan ságát akár a turistaildözéseket pertraktálják és talán így akarván megta karitani kötelező hozzájárulását az országépítésért, Palesztina biztonságát kétségbe vonja. S. B.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3 órakor: Szép Heléna. Hétfő este 8 órakor: Lakmé.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Fehér apáca, melyen megrendítő film, főszerepekben: Heleme Hayes és Clark Gable.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: King Kong, a világ nyolcadik csodája, eddig nem látott izgalmas film, főszerepekben: Fay Wray és Robert Armstrong.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, január 21.

Bucuresti, 19,20: Grammofon, 19,45: Előadás, 20: Operett, Utána hírek.
Budapest, 9,15: Hírek, 11: Egyházi zene, 12,05: Zenekari hangv. 2: Grammofon, 3: A földművelésügyi minisztérium előadása, 4,30: Előadás, 6: Jazz, 6,30: Japán költemények, grammofon illusztrációval, 7: Szász Ilia és Szendy Lajos zongorahumorista tráfái, 9,40: Cigányzene, 11: Jazz.
Bécs, 22,05: Rádiózenekar.
Berlin, 22,30: Szórakoztató zene, Heilsberg, 22: Beethoven zene.
München, 22,15: Boccaccio operett.
Varsó, 17,15: Lengyel népdalok.
Milánó, 21: Opera.
Róma, 20,40: Offenbach: Orfeusz az alvilágban c. operája.
Prága, 22,20: Grammofon.
Pozsony, 19,50: Operett.
Belgrád, 16,30: Orosz dalok, 19: Grammofon, 23: Táncczene.

Hétfő, január 22.

Bucuresti, 19,20: Grammofon, 20,45: Görög dalok, 22: Rádiózenekar.
Budapest, 6,45: Torna, 12,05: Zenekari hangv. 5,30: Vonósnygyes, 6,40: Zenekari hangv. 9,55: Cigányzene, 11,15: Jazz.
Bécs, 19,25: Zenekari hangv.
Breslau, 20,30: Beethoven: G dur románc.
Varsó, 18,15: Katonazene.
Milánó, 20: Grammofon, 22,30: Táncczene.
Róma, 20,40: Könyvű zene.
Prága, 20: Filharmonikus hangv.
Belgrád, 20,40: Rossini: Szevillai borbély c. operája.
Svájci francia adó, 21: Tarka zeneest.

TOLEDO

SZABÓ IMRE legújabb regénye.

A spanyol zsidók visszatelepítése. — Egy zsidó toradó hős élete és halála. — Toledo, a spanyol zsidóság fellegvára. Faladorregény a könyvtár szencziója Jubileumi kiadás. Ára: 100 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvtárába utján. Vidéki képviselők kerestetnek.

25 Lei-ért havonta rendben tartja vizét és villanyát. Str. Memorandului 24. „Controla“

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyzseri különbeni egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 szavalek kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbíthatunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Italszakmában bevezetett ügynököt felveszek fix és jutalékra. Cim a kiadóban.

Suche geprüfte Kinderpflegerin mit Jahreszeugnisse Offerte an Adresse Leb Izsó Marghita, judeul Bihor.

Uri családnál kertés villában kiadó 2 személyes parkettes, nagy világos szoba zongorával, elsőrangú teljes ellátással cicsón, Julian Pop 21, sz. (Grigorescongyed), Autobusmegálló.

Jó álláshoz juthat azon 35—40 éves izr, uriember, aki feleségül venne kellemes külsejű, intelligens hivatalnoknőny. Kelengyém, butorom van. Leveleket „Biztos jövő“ jelígre a kiadóhivatalba.

Öt évi gyakorlattal bíró bankgyakornok (nő) szombat megtartásával állást keres. Megkereséseket „Akárhova“ jelígre a kiadóba kér.

Erzieherin wird gesucht. Offerte mit bisheriges lebensbericht an Adresse: David Gross Strohhutfabricant Satumare.

Román, magyar, német nyelveket beszélő gépirónó állást keres, esetleg felnapra is. Cim a kiadóban „Azonnala“.

Ertesitem az igen tisztelt közönséget, hogy február 10-ig a legolcsóbban beszerezhető nálam ארטה כשר של פסח elvasztott libaszir, libahaj és bőr, valamint legprímabb füstölthust még szezonárban, megrendelhető

Friedmann Samu Oradea, Str. Cuza Voda 6.

Ügyeljen a cégemre.

Urjón angol, francia, magyar, német nyelvismerettel díszítvált egyéniség háztartása vezetését vagy anyahelyettesi állást vállal. Cim: Lichtenstein, Lugoj, Strada Vlasiits 11/7.

Fémöntőde berendezés, megmunkáló gépekkel együtt, sürgősen eladó. Érdeklődni Căramidariilor 22. alalt.

Erdély nagyobb városában levő ecégyárhoz, mely biztos egzisztenciát nyújt, keresek vevőt vagy társat. Ajánlatokat „Ecet“ jelígre a kiadóba.

Textilsegédet keresek szombat megtartásával. Ajánlatok: Jakabovits Sándor Lupeni, jud. Hunedoara.

Egyetemi hallgató román és német órákat ad jutányos áron. Mindkét nyelven perfect. Cim a kiadóban.

Kereskedelmi és gimnáziumi örettségi vel, perfect román, német, magyar nyelvű hivatalnoknő, gépirásban, francia nyelvben jártas, szerény igényekkel állást keres fél vagy egész napra. Szíves megkereséseket „Szerény“ jelígre kér.

Egyetemi hallgató román, német, magyar nyelvben perfect, francia, angol nyelvet is meglehetősen beszél, iskolás gyermekek korrepetálását vállalja, vizsgákra elkészít.

A WIZO össetőnek a kezét azokat szervezi. Ez a vezető, aki központi vezetés, melyet jeinek meg kell. Már évek óta nyitja a palesztan kurzusait. Hozzá érkezők és kibővíti a lakásokat, beszélik meg azonos igen kis szándék munkát legjobban egyeztetés a lakásokat, valami szükség Aviyban oktató a főző és tartanak a Wilegkedvezőtel. A kiosi irodákban a vezető ként négy delbe a hossz két petroleumfalamint asszidolgoznak az ózmas látogatói akik boldogok, járt héberül.

Még a szeg a Schehunat, Schch, Trum Karmel uton a Beth Olim geny új bevü kint háztartás tanácsra és ta legnagyobb ör 10 piastier fel

Usteli aszto tel-tanítónője, munkaező, őz órát arra van nan bevándor ami egy igen Aviv könyvek vül tüchtig m tartási iskolák napja dolgozó vura-ban, Kber — keresik rosok is — k egy munkakő ják próbálni vezetőis által tenciális küzz megkönyviten leányok szab zst nyerneki fiatal Gordon u, kb. 40 fi kibbueban, a hogy lakóbel jezie be Mir nitónó egyb előtt 5 piastie tünk, most 4 Igy nyilasko ha tanítások

A madric esak a köny Nemesak a helyes gazda kaidó helyos a leányoknál órát dolgoz órákig, nem tanítja, ami könyhábol — tiv is — a zlyiségből eg kakkal és a rongyos, rabszolgákba kat varázso fejkendőkket hanem a splyes kezelés mostanáig mint a kon eelszerü m stb. Mitán je alatt a k lehetőségére a súlyosabb

Ünnep Erec Jiszraelben

Irta: Walter Frankl (Tel-Aviv)

Külföldön is lehet zsidónak lenni, igaz zsidó életet élni azonban csak Erec Jiszraelben lehet. Egyik ünnep követi a másikat és ezeknek során újra átérzem, mily üresek és mily tartalmatlanok a mi ünnepeink a galuthban az Erec, az ország életteljes és esodálatos ünnepeivel szemben. Láttam a purimi karnevált Tel-Avivban és megcsodáltam az emberek odaadását ebben a szent örömben és vígságban. És jött Pesach ünnepe a maga komoly, mely szücses ceremóniájával, mely az egyiptomi szolgátságra emlékeztetett és vig énekest jével, melyek népünk kiszabadulására emlékeztettek. Ott, a galuthban oly távoli, oly idegen volt az egész — itt élmény volt, mély és igazság. Eszembe jut az első szedereste, melyet palesztinai családi körben töltöttem. Oly természetes, oly magától értetődő volt, amikor a legkisebb gyermek felvetette apja előtt a Hagadah kérdéseit és amikor az apa ölébe vette gyermekét és megmagyarázta neki az est értelmét. Nyomban tudatomba vésődött a különbség az otthoni és az itteni ünnep között. Hisz a nyelv is más. Az ősi héber nyelv, melynek szavait értelmetlenül, élet telenül mormoltuk odaát, — itt életet jelent, a gyermek anyanyelvét. Ezért él a Pesach ünnepe Erec Jiszraelben és ezért jelent felejthetetlen élményt azok számára is, akik először látják az ünneplésnek ezt a módját. Elkísértem a gyermekek menetét, akik Sevouth ünnepén elvitték ajándékaikat a Keren Kajemethnek a Nemzeti Alapnak. Mélyen meghatottak ezek az ötvenes csöppsek, kik virágokkal és gyümölcsökkel megrakva énekszóval vonultak föl az utcákon. És átéltem az országban Ros Hasanah és Jom Kippur áhitatos napjait és Szimchath Tóra lelki örömeit. Mindaz, amit odaát éltem át, nevek voltak, szokások — tartalom nélküli napok. És mindaz, amit itt láttam, — esoda volt számomra.

A legmélyebb benyomást azonban az összes ünnepek közül a telavivi chanuka-ünnepek tették reám. Ez volt az én legszépebb nemzeti élményem.

Már kora négy órakor hatalmas tömeg hűpölygött az Allenby utcán, a nagy zsinagóga előtt. A házak tetőin és erkélyein kíváncsiskodtak az emberek, míg a rendőrök a mellékutcákba tereltek az autóforgalmat. A nagy zsinagóga előfrontja zöld levelekkel, virágokkal és kék-fehér színekkel volt teledisítve. A templom előtt hatalmas szónoki emelvény állott és néhány mechanikus éppen próbálgatta az emelvényre felállított Lautschprecher-t, ami még erősebben vonzotta a kíváncsiasokat. Délután félötör vette kezdetét a nagy színjáték. Minden irányból és minden utcából megindult az iskolás gyermekek felvonulása. Minden iskola a maga zászlajával, összes tanítóival, a gyermekek csinos uniformisban és jelvényekkel, virágokkal díszítve. Egyes iskolák saját zenekarokkal vonultak fel, mások csak egy trombitával meneteltek. Előbb a népisiskolák és polgári iskolák, majd a szakiskolák, a különböző gimnáziumok és a tehetséges főiskola növendékei vonultak fel, utánuk jöttek a Makkabi csapatok pompás zenekarral, a tüzoltók és a munkásklub, ugyancsak zenekarokkal és sok, sok ember. Mintegy 10 ezer iskolás gyermek állta körül az imponáns templomot és várakoztak az ünnepséget. A szomszédos háztetők közben zsufalásig megteltek és a díszruhába öltözött zsidó rendőrök nagy erőfeszítésekkel rendezték el a tömegeket.

Délután öt órakor megszólalt a kürt a zsinagóga tetején és az előfrontról egy tűzgórára repült fel a levegőbe. Közben beszótédett és David Almagor, a telavivi Makkabi vezére a mikrofonon elé lépett és bejelentette az ünnepség kezdetét.

Csend lett. Az emelvényen megjelent Rawitz főkantór kórusával és gyönyörű hangjának kíséretével mellett meggyújtotta a menora lángjait. A sokezer gyermek tisztán erősen hallotta az áldóimát. Amikor a főkantór az utolsó gyertyát is meggyújtotta, a zsinagóga kupolája fölött felragyogott egy három méter magas, elektromos menora és ugyanez minden oldalról rakétatűzek repültek fel a levegőbe és ezer színben ragyogták be az eget. Közben az iskolás gyermekek is meggyújtották fáklyáikat és gyertyáikat, a zenekarok rázendítettek a „Maoz Cur“-ra — az iskolás énekarok is bekapcsolódtak és sokszer láng fényterengere világította be a zsidó város utcáit. Nappali világosságot árasztottak a fáklyák — mintha új éhannak esoda történt volna. A szónoki emelvényen népünk nagyjai állottak: Nahum Szokolov, Diesengoff, Motzkin, Neuman,

Farbstein, Ket Uzif, Rabinovitz az ősrunkászvezér és költő és még sokan mások. Az emelvény lábainál zsidó matrózok állottak. Amerre a szem ellát — mindenütt zsidó munka — zsidó emberek — zsidó élet — zsidó öröm: „Wir sind ein Volk!“ — Mi egy nép vagyunk!

Guttman tanító beszélt először a gyermekekhez. Csak Juda Makkabi beszélhetett így az övéhez. Ilyen tüzzel, ilyen erővel.

„Hirdessétek a békét és áldottak legyetek tanítóitok nevében! Áldottak legyetek ennek az ünnepnek az áldásával — a világossággal, mely generációkon keresztül világította be utunkat a sötét galuthon át — az utat előre — az utat a győzelemre. Egy nagy esoda segített őseinknek Vajjibe megtörténne, hogy mi most legyőzzük a csodát, hogy mi magunk, esodák nélkül, járjuk utunkat, hogy mi magunk legyünk a csoda, hogy ismét egységes, egészséges nép legyünk a magunk országában, Chanuka — a világosság ünnepe — a győzelem ünnepe. Ti vagytok a fény. Ti vagytok a győzelem, előre Izrael!”

Igy fejezte be lángoló szavait a gyermekekhez, akik kitörő lelkesedéssel ünnepeltek és az égnek emelték fáklyáikat. Diesengoff polgármester lépett a mikrofon elé. A nap jelentőségéről beszélt, üdvözölte a nagyokat és a kicsinyeket. Ezután áhítatos esend közepette Nahum Szokolov lépett a pódiumra és felemelte hangját: „Drága gyermekeim, engedjétek, hogy megemlékezzünk a halott gyermekről, Dávid Jakobiról, akit a nahalali

szántóföldek rögei takarnak. (Chanuka előestéjén bombamerényeket követtek el az arabok Nahalában és megölték a kis Dávid Jakobot, apját pedig megsebesítették. Szerk.) Mi meg fogjuk tisztítani az országot a vadaktól és a gyermekgyilkosoktól, mint ahogy a Makkabeusok megtisztították a szentélyt minden bálványtól és tisztátalantól. Nem bosszura, hanem bátorságra és tettekre hívjuk fel benneteket.

A mi célunk — a hasmoneusok célja — nemcsak ünnep — hanem munka is, — tette! Hozzátok, drága gyermekek, fűzzük a legmagasabbat, a legszentebbet — népünk és országunk, Erec Jiszrael jövőjét. Ti majd nagyok lesztek és folytatni fogjátok apátok művét, a chalucok művét, mely világosságot hozott népünknek — a szabadságot — a feltámadást. Mint fiatalok legyetek olyanok, mint Juda Makkabi, mint érett emberek, legyetek olyanok, mint Mattatjahu, a főpap! Gondoljatok mindig arra, hogy Palesztina a törvényadás földje, az igazságosság, a szeretet a könyörületesség országa — egy ország, ahol erőszaknak nincs helye. Együtt vagyunk itt — fiatalok és öregek és így ünnepelünk mi, így élünk mi és így akarjuk elérni célunkat.

A zenekarok rázendítettek a Hatikvára. És 20.000 torokból föl ter az éjszakába, ebbe a lángokban égő éjszakába, a nemzet himnusza. A balkonokon, a kertek falain, a háztetőkön, a templomlépcsőkön és messze uttesteken, mindenütt, hol emberek zsidók állnak, a Hatikvah hangjai csendesülnek, a zsidó nép nagy reménydala...

Aztán felharsan a kürt. Utána ritmikus induló és a színtáncok vége. A gyermekcsapatok elvonulnak... Az ucca esodálatos képet nyújt... Mozgás — élet fény mindenütt...

Emlékezések éjszakája

Irta: Irma Singer (Daganja)

Egyszerű ebédlőszobában, ezüstgyertya tartókban égnek a gyertyák. Az egész szoba tömve van emberekkel, de olyan áhítatos esend uralkodik, melyet el sem lehetne képzelni. Ilyen esendben emlékezzünk halottainkra.

Mert a félig színes kép, amelyet az én első estémról kezdve látok itt a falon függni, ma zölddel és virágokkal van bekoszorúva. Moseh Barski képe, melyet már akkor, 16 évvel ezelőtt láttam, amikor kezembe került a „Jiszkor“ német fordítása és én mély áhítattal néztem a lapokat és a képeket és beleéltem magam azoknak életébe, kik országunk első göröngyeit törték és dolgozták és védtek meg utolsó csepp véréikkel.

Ma husz éve annak, hogy Moseh Barski elesett. Szülei is eljöttek hozzánk, hogy a mi körünkben emlékezzenek halott fiukra.

Husz év mulott azóta, hogy egy napon ráütött öszvére, hazaküldte az állatot és őt lelőtték az arabok.

Fiatal volt, csaknem gyermek, mikor át ment azon a fekete, titokzatos kapun, a mely mindannyiunkra leselkedik. A sors azonban néha úgy akarja, hogy egyes emberek számára ez a kapu, mely a legtöbb embert a feledés birodalmába vezet, az élet kapuja lesz.

Barski halálával, bevonult az életbe. Kevesen ismerték őt azok közül, kik összegyűltünk ma emlékeztetőre. De mindannyian tudnak róla. Itt is, ott is beszéltek róla az asztalnál, néha a munkában gondoltak rá és ma egy estét szentelünk emlékének és azok, akik abban az időben vele dolgoztak együtt, elhozzák emlékezeit és a feljegyzett emlékezekekből kibontakozik egy naiv, bátor, önmegtartó és áldozatkész ifjú képe.

Akkor... úgy hangzik, úgy eseng ez az „akkor“, mint egy mese régi időről, messze, távoli napokról. Akkor... így kezd egy elvtársunk... akkor még nagyon kevesen voltunk. Vad idők voltak azok. A rablások, támadások napirenden voltak.

Akkor... akkor az egyetlen gyógyszerfár Melchamiában volt. Odalovagolt Barski, hogy egy betegnek orvosságot hozzon. És a szemek kitágulnak a csodálkozástól. Alig tudják elképzelni ezt az „akkor“-t, az egyetlen patikával Melchamiában. Ma, amikor napoként jár el az orvos minden vidékre és amikor minden kis helységben betegsegélypénztár és klinika van.

Akkor... akkor Moseh többre becsült

rendületlen kitartására fogja acélozni abban a szent háborúban, melyet folytattok, amíg nagy eszménk meg nem valósul, melyért fiam köztetek életét és véréát áldozta fel.

Testvérek! nemcsak köszönni akarom fájdalommal való részvételüket, hanem vigasztalni is akarlak titeket, mert az én fájdalomam a Ti fájdalmatok is. Kell, hogy reméljük mindannyian, hogy a mi nagy áldozatunk vére, az én Moseh fiam és a Ti testvéreitek vére, Istennek tetsző és talán utolsó áldozat lesz álmaink és eszménk oltárán.

Cion üdvözlétével és vigaszával tisztelők, aki reméli, hogy megismer még Benneteket.

Hers Barski.

Ez a levél az „Akkori“ időkől való. Hol vannak ma ilyen apák, kik így gondolkodnának ilyen szerenésétlenségek után?

Es ez az apa tovább beszélt nekünk. Beszélt a háborúról, az akkori oly sok, hiába kiontotti vérről és hangszülőzsa, hogy Moseh vére nem hiába ömlött ki.

Igen, amikor az új földekre és esatornákra nézzünk, amikor a sok új telepítést meglátogatjuk, nem szabad megfeledkeznünk azokról, akik egészen más körülmények között, az „Akkor“ viszonyai között, életüket áldozták fel és véréikkel öntötték meg azt rögöt, melyből most háromszoros élet fakad.

WIZO-ÉLET TIMISOARAN:

A gyárvárosi csoport jan. 8-án Eckstein Bertholdné lakásán tartotta meg rendes heti kulturdélutánját. Handler Else szemelvényeket adott elő a Rav Weisz londoni rabbi előadásából. Taub Abrahamné „Die Geschwister Oppenheim“ Lion Fluchtewenger könyvéről előadását folytatta.

A belvárosi csoport dr. Drexler Miksáné lakásán gyűlt össze. Eckstein Béla volt az előadó, aki most volt Palesztinában és az ercei élményeiről számolt be.

A józsefvárosi csoport szerdán Spitzer Hermannnál volt. Péterfy Endre a cionizmus történetéről tartott előadást.

Wizo-dienst. Január 10-én a Wizo tartott diensetet. Handler Else bevezető szavai után Rav Weisz londoni rabbi tartott előadást. A nagyszámú megjelent publikum mindvégig figyelemmel és egyre fokozódó lelkesedéssel hallgatta végig a lebilenselő érdekes előadást.

Dr. Bár Emanuelné beszámolója amerikai utjáról a deji Wizo kulturstjén. A deji Wizo és Young-Wizo legutóbbi kulturstjén dr. Bár Emanuelné rendkívül érdekes előadást tartott amerikai utjáról, melyről a napokban érkezett haza. Ezt megelőzőleg méltatja a deji Young-Wizo megalakulásának jelentőségét bejelenté továbbá, hogy az elmúlt hónapban 4000 lejt küldött a csoport a timisoarai központnak és köszönetet mond Hirsch Mártonnének, ki a szezon első Wizo-teljét megrendezte. Ezután utbeszámolóját tartotta meg. Az uton szerzett impresszióit mondja el, majd az amerikai cionista életet ismertette. Résztvett egy nagy cionista mitingen Newyorkban, amelyet a Hadasza egyik gyűlésére és külföldiséget tesz az európai és az amerikai cionista élet között. Megkapott portrét rajzolt dr. Stephen Wisseről, az amerikai zsidóság és cionista mozgalom vezéréből, majd a csikagói kallitátsról számolt be, végül elmondja azt a beszélgetést, melyet a németországi zsidó gyárossal folytatott a hajón visszajövet a német zsidóság sorsáról. Előadását Kolozsváron is meg fogja ismételni.

A sighthi Young-Wizo január 14-én a Kereskedelmi Csarnok kistermében igen szép sikerrel tartotta meg kétheti kultur-estélyét. Dr. Krauss Ferenc KKL biztos Ussisehkin életéről, munkásságáról és jelentőségéről tartott nagy hatású előadást. Ringler Gitta ügyvezető elnök a közönség nevében meleg szavakkal mondott köszönetet az előadónak. Utána Stern Lea tartott érdekes felolvasást a Balfour deklaráció fontosságáról és mibenlétéről, majd Perl Ibi olvasta fel igen élvezetesen I. L. Perez-ről készített életrajzát és az iró „Egy védőbeszéd“ című novelláit. Dr. Perl Gizella elnökön ezután bejelentette, hogy a Youne-Wizo megalakította új külön otthonát Dr. Iuan Mihalyi 5 sz. alatt ahol a héber tanítás újra megkezdődik és minden szombat délután cionista kultur-fejlesztő előadás lesz tartva.

A ZSIDÓ ASSZONYT kiadja az erdélyi WIZO temesvári központja Piata Asanesti 4

A ZSIDÓ ASSZONYT kiadja az erdélyi WIZO temesvári központja Piata Asanesti 4

A Muz

Egy égőszemű, áldott és átkozott léte asszony halálomra szeméit a notóriumban. Ezt zét egyik legszebb műve fel: a mode híri költőjének. halhatatlan szereten keresztül bu teljesítő muzsája.

Brüll Adél Agress volt Lédáj periumáltozás é tésben ismerked gjar költővel, ak Párisban“ újság férjezett Dióssy kulturájával és mével azonnal je csak szárnyait modern magyar vátését és vilá

Léda asszony Páris felé egy es barátságával tüzet gyújtotta a emcsak halható egyszerűsége az szülője is lett.

Hosszu, talán érzelmi kapcsoló r és Léda assz okor is teljes kkor már Ady volt.

Kapcsolatuk években hidegűl muzsája között ma, mint inkább téresek merültek meglehetősen ki szakított Lédá ben, félrevonult éapestén, vagy c táján, ahová L lődesi vágya hoz

Ez az elhídegy álomtörténeti ban nem kisebb talán legőrekebb verseit inspirálta zsidó asszony, a ség Birodalmáb zal a férfivel, a tumszerű hatást Most talán m tek azok a meg amelyeket szak zett Ady Endre

„Adj meg, ha Ha rossz voltom Nem nézhetünk Majd egykor ha

Fölpattant, na Küzdés világit Miért nem vol Amikor élünk

A nagy talá Az árnyak és hall, nesztelen egy hajdan ra hangu, édesmo szony, hogy ott tragikusorsu megrázóbb, sze seket talán az nem irtak őt é

Léda földi é De az emlékez birodalom Pan halhatatlanságo a Léda asszony hatatlanul lobb

— A Zsidó Országos Zsidó tának eluji hely en 1/a. alatti i zsef ügyvéd s irodát újra meg lamint minden delkezésére al 1 órától fél 2-ig kezdő ügyvéd ur jan. 21. Dr. Sp Hermann Lajos 16, jan. 25. dr. Krausz Zsigmo Samoila, jan. 3

HIREK

A Muzsa halála

Egy égőszemű, a rajongó zsidó lélek áldott és átkozott kultúrsumójával teletöltött asszony hunyta le tegnap örök álmokra szeméit a budapesti Parkszentmária-templomban. Ezt az asszonyt a Végzet egyik legszentebb eszközéül használta fel: a modern magyar líra világ-hírű költőjének, Ady Endrének volt halhatatlan szerelmese és hosszú években keresztül buzdító, előrelendítő, kiteljesítő muzsája.

Brüll Adél Agnes az Ady-versek híressé vált Lédája volt. A hajdoni, impériumváltás előtti bihari metropolisban ismerkedett meg a nagy magyar költővel, aki akkor a „Körös-parti Párizsban” újságröködött. Brüll Adél férjezett Dióssy Ödön Sándorné, finom kultúrájával és éles zsidóasszonyi szemével azonnal felismerte az akkor még csak szárnyait bontogató költőben a modern magyar költészet elhivatott téniszét és világraszóló tehetségét.

Léda asszony volt az, aki Ady útját Párizs felé egyengette és aki bensőséges barátságával azt a szent, lángoló fényt gyújtotta fel a költőben, mely nemcsak halhatatlan versek, hanem egyszerűsége és halhatatlanságának szülője is lett.

Hosszu, talán egy évtizedre terjedő érzelmi kapcsolat alakult ki Ady Endre és Léda asszony között, amely még akkor is teljes erejében lobogott, amikor már Ady Endre világhírű költő volt.

Kapcsolatuk csak a háború alatt években hidegült el, amikor a költő és muzsája között nem is annyira érzelmi, mint inkább intellektuális nézeteltérések merültek fel. Ady ekkor egy meglehetősen kiméletlenhangy versben szakított Lédával, aki azóta csendben, félrevonultan élt emlékeinek Budapestén, vagy a világnak éppen azon a táján, ahová kultúrsumója és érdeklődési vágya hajította.

Ez az elhidegülés azonban Léda iróadalomtörténeti jelentőségét egyáltalán nem kisebbíti. A magyar irodalom talán legörökebb és legszebb szerelmi verseit inspirálta ez az immár halott zsidó asszony, aki most az Ismeretlen Bíróságon újra találkozik azzal a férfivel, akire életében olyan fátumzerű hatást gyakorolt.

Most talán már reális érvényt nyertek azok a megrendítő költői szavak, amelyeket szakításuk előestéjén intézett Ady Endre muzsájához:

„Áldj meg, ha íthagysz. Áldj akkor is, ha rossz voltam. Nem nézhetünk egymás szemébe Majd egykor holtan.

Félpattant, nagy, halott szemekünk Küzdeje világítják az éjünk: Miért nem voltunk jók egymáshoz, Amikor éltünk?”

A nagy találkozás most megtörtént. Az árnyak és szellemek birodalmába halk, nesztelen suhanással lépett be egy hajdan ragyogó szépségű, méltó hangú, édesmosolyu, csodálatos asz szony, hogy ott újra találkozzék azzal a tragikusorsú magyar férfivel, akinek megröködött, szebb, korszakalkotóbb verseket talán az egész civilizált globuson nem írtak öt évtized óta.

Léda földi értelemben nincs többé. De az emlékezet templomában a világ birodalom Pantheonjában Ady Endre halhatatlanságának lángoszlopa mellett a Léda asszony emlékmésese is kiolt-hatatlanul loboq az idők végezetén. (s.)

A Zsidó Párt jogvédő irodája. Az Országos Zsidó Párt elnökei tagozatának elnökei helyeselték, a str. Filipescu 1/a. alatti irodájában dr. Spitzer József ügyvéd ur vezetésével a Jogvédő irodát újra megnyitotta és tagjainak, valamint minden szegényorsú zsidónak rendelkezésére áll, mindennap délelőtt fél 1 órától fél 2-ig. E hét folyamán a következő ügyvéd urak teljesítenek inspekciónkat: jan. 21. dr. Spitzer József, jan. 22. dr. Hermann Lajos, jan. 23. dr. Dénes László, jan. 25. dr. Lázár László, jan. 26. dr. Krausz Zsigmond, jan. 29. dr. Zaharovits Samoila, jan. 31. dr. Lusztig Kálmán.

Zsidókórház-bál Diciosánmartinban. A diciosánmartini Zsidó Nőegylet február 10-én nagyszabású bált rendez a cluj-i Zsidókórház javára. A bál iránt nemcsak a város, hanem az egész vidék zsidósága körében élénk érdeklődés nyilvánul meg. A bál rendezésének irányítására a dicio-i Nőegylet dr. Erdős Izort kérte fel, aki erre az alkalomra egy „Eleven Újság” szerkesztését is vállalta. Az „Eleven Újság” egyik nagy szencziója lesz a bálnak, mely jóval túl fogja nőni a diciosánmartini kereteket.

HERBERT ERNST GROH a világ első tenoristája.

Pozsonyban újra felállítják a Petőfi-szobrot. Pozsonyból jelentik: Petőfi Sándor pozsonyi szobrát újból felállítják. Nyilvános helyen természetesen most sem engedélyezték a szobor felállítását és csak azt engedték meg, hogy a forradalom idején ledöntött szobrot a csehországi Magyar Akadémia szekházának kertjében állítsák fel. A szobor most már tizenegyedik éve a pozsonyi városmajor raktárában porosodik.

A Cristal Palace ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel teadélutánt rendez a Bne Jisrael részére.

Halálugrás a boroskádba. Madridból jelentik: Különös módon követett el öngyilkosságot egy andaluziai falucskában egy 85 éves aggyastyán. Házikója elsőemeleti ablakából beleugrott a ház előtt álló öt méter átmérőjű és három méter mély boroskádba, amely tele volt borral. Mire észrevették az öngyilkosságot, az aggyastyán már belefulladt a borba.

Ujabb emberrablás Amerikában. Newyorkból jelentik: Az amerikai közvéleményt ujabb emberrablás tartja izgalomban. A minnesotai St. Paul városában banditák elhurcolták Eduard Bremer ismert bankárt. A banditák kétszáz-ezer dollár váltságdíjat követelnek a gazdag bankár szabadonbocsátásáért.

Eljegyzés. Hajdu Juci és Erdős László Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Barna Könyv. Ha a világeseményeket meg akarja érteni, el kell olvasnia ezt a könyvet, amely magyar nyelven most jelent meg. Ára 40 lej, plus 10 lej portóköltség. Kapható az Uj Kelet könyvvezetőségében.

ROYAL MOZGÓ Ma vasárnap premier
LUCIE ENGLISH
a legújabb és legjobb vigjátéklágerben:
„Csak engem szeress...”
(Jégcsapkisasszony.)
Vasárnap d. e. 11 kor matiné: „Repül a fasszó”. 10. 15 lejes helyárrakkal.

Eljegyzés. Schläsinger Alice Borberk és Grünberger Jenő Alba Iulia jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Kuncz Aladár: A fekete kolostor. Az utolsó évek egyik legnagyobb szenzációja A tüneményes sikert aratott regény könyvpiaci díszkiadásban, hófehér papíron díszes vászonkötésben, 550 old., az Athenaeum kiadásában 90 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenáj Cluj. Kérjen Athenaeum jegyzéket.

Epekö, vesekő és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett a lapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostata betegségeknél is ajánlják.

Zsidó kultúregyesület Pecicán. Két hónappal ezelőtt Zsidó kultúregyesület alakult meg Pecicán, mely már eddig is igen intenzív kulturumunkát fejtett ki. Január 13-án Kaufthel Ernő (Timisoara) látta vendégül a pecicai zsidóság, aki a kultúregyesület keretében rendkívül magas és érdekes előadást tartott a zsidó nép világhelyzetéről. A kultúregyesület megalakítása Guttman Ignácz kántor és dr. Weisz József orvos érdeme, kik az ifjúság lelkes közreműködésével vitték be a zsidó lakosság közudatába a cionista gondolatot. Az eddigi kulturösszejöveteleken különböző témakörű előadások hangzottak el: aggadikus magyarázatok, Palesztina földrajzról, a zsidó történelemről, a Biblia költészetéről, a zsidóság és cionizmus problémáiról szóló ismertetések. Előadást tartottak: Dr. Friedmann József, Reiner Adolf, dr. Harnik Anna, Kuliner Gyula, Klein Mariska, dr. Weisz Józsefné, Eliás Andorné, Eliás Andor, Kliner Vidor, Messer Margit, Berkovits Bernát, Kertész Tibor, Reiner Sándor, Fuchs István, Kohn Mihályné, Strasser Károly, Kuliner Sándor. Rövidesen megalkítják a Wizo-esportot is.

Ügyvéd és ügyész bonyolódott becsületértései pere a cluj-i törvényszék előtt. Hosszu idő óta húzódó bonyolódott perlavina került tegnap a cluj-i törvényszék első szekciójának Decusara—Drăguşan tanácsa elé. A persorozat egyik kis epizódja zajlott le tegnap a törvényszéken, melynek szereplői dr. Chis cluj-i ügyvéd és egy Maria Teodorescu nevű cluj-i asszony. Az egész pereskedés egy váloperből pattant ki. Dr. Chis cluj-i ügyvéd egyik előkelő és gazdag román kliense válokeresetet adott be felesége ellen. Az asszony barátságban volt Viorean Jon volt cluj-i ügyéssel, aki jelenleg Lugojon törvényszéki bíró. Az asszony mindenáron azt akarta igazolni, hogy férjét bizalmas kötelekék fűzik egy cluj-i asszonyhoz. Ennek a bebizonyítására kérte Viorean ügyész segítségét is, aki valóban utána nézett a vádaknak és rá is akarták bizonyítani ezt dr. Chis kliensére. Dr. Chis ekkor egy beadványt intézett az ügyészséghez, melyben felhívta az ügyészség figyelmét arra, hogy Viorean másnak a magánügyébe avatkozik bele ahelyett, hogy a hivatalos köteleseit intézné. E beadvány miatt Viorean bennerelte a válokeresetet dr. Chis ügyvéd. A törvényszéki tárgyaláson Viorean tanujánként megjelent Maria Teodorescu, a tegnapi tárgyalás vádlottja és a tárgyaláson azt a vallomást tette, hogy Viorean hamis tanúzás miatt nyomozott dr. Chis kliensének ügyében és nem magán-termesztetű kérdésbe ártotta bele magát. Vallomására esküt is tett, melynek alapján a törvényszék az ügyvédet el is ítélte. Az ügy fellebbezés folytán a táblához és semmitűszékhez került, de mindkét helyen felmentették az ügyvédet a vád alól. A jogerős ítélet után az ügyvéd feljelen tette Maria Teodorescut hamis tanúzásért. Ezt a pert tegnap tárgyalta a törvényszék. A tárgyaláson kihallgatták ugy dr. Chist, mint Maria Teodorescut. Dr. Chis önvédőbeszéde után a vádlott vé dője dr. Fabius szenátor tartotta meg védőbeszédét. Rövid tanácskozás után a bíróság kihirdette az ítéletet, mely szerint felmentik Maria Teodorescut az ellene emelt vád alól. Az ítélet ellen dr. Chis fellebbezést jelentett be és így a régen húzódó per még mindig nem érkezett el a végéhez.

butorait
tőlünk vásárolja, 3 előnye van:
1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!
SZÉKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Târgu-Mures, Bucuresti, Brasov.

NAPRÓL NAPRA
A bécsi szinigazgatók maximálmi akarják a sztárok fizetését. 150 sillingben akarják megállapítani a legnagyobb fizetést arra az esetre, ha husznál kevesebb-szer lép fel mindössze száz sillingre, ha a fellépések száma meghaladja a huszat.
A pozsonyi rádióállomást 50 kilométerrel északra felé áthelyezik és antennahosszát száz kilométerre fogják felemelni.

A Szaharában a főutvonalak biztosítására kétszáz kilométeren rádióállomásokat rendeznek be.

HERBERT ERNST GROH a világ legdrágább énekes.

A bolíviai La Paz rádióállomás spanyol nyelven és indián dialektusban is naponta rendszeres műsort ad, nappal 19.61, éjszaka 49.4 méteres hullámhosszon.

A római és torinói rádióállomások elhatározták a távolbalítás műsorbaosztását, ebben a hónapban egyelőre kísérletképpen.

Az Amalfi közelében lévő Minori-ban az első évszázadból származó világot ástak ki teljesen ép állapotban.

HERBERT ERNST GROH egy fellépte 5000 dollár.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

F. M. Oradea. A japán áruk terjeszkedéséről írott cikkeink külföldi távirati irodák tudósításai alapján jelentek meg lapunkban. A bécsi kiviteli központ létesítése tudomásunk szerint még nem valósult meg, így annak címét nem áll módunkban közölni. Amennyiben a bucaresti japán követség nem adna megfelelő felvilágosítást a japán áruknak Románia-ba való behozatalát illetően, próbálja meg a tokiói román követségnél informálódni. Minthogy azonban a japán áruk világi terjeszkedése most van folyamatban kísérje figyelemmel lapunkat, mert a jelek szerint sok szó fog még esni erről a kérdérről.

A Jüdische Rundschau
Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A
Jüdische Rundschau
a németországi cionista mozgalom lapja. A
Jüdische Rundschau
kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Románijából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Carnauti címre küldendők

ZONYT
temesvári köz
mestri 4

UJ KELET *Legújabb hírek*

A nemzeti parasztpárt várakozás nélkül éles támadást intézett a kormány ellen

Szó sem lehet a békéről, míg a jelenlegi rendszer tart, mondja a pártfőnökök
A hadbíró megállapította, hogy a szinaiai merényletet összeesküvés határozta el

Bucuresti, január 20. A fővárosi politikai körök még mindig igen élénken foglalkoztatja a kis pártok akciója, amelyek fűzős terveiről már többször is beszámoltunk. A jelekből arra lehet következtetni, hogy a kis pártok között megindult tárgyalásoknak a jövő hét végére konkrét eredménye lesz.

A nemzeti parasztpárt a legélesebb harcot hirdeti a kormány ellen

Bucuresti, január 20. A nemzeti parasztpárt parlamenti csoportja csütörtök este Mihalache elnökletével összeült. A lefolyt választások több órás megvitatása után a parlamenti tanács egyhangúlag tudomásul vette Mihalachenak a választás Tatarcescu miniszterelnök békeajánlatára.

A parlamenti csoport annak tudatában, hogy a lefolyt választások az ismert és végleg elítélt liberális rendszer szerint történtek, kötelességének érzi, hogy az igazolási útja utján az ország elé tárja a történeteket, amelyek során a párt több híve meghalt és többen még ma is kórházban fekszenek.

Politikai békéről a visszaélések és törvénytelen ségek azonnali megbüntetése nélkül nem lehet szó. A nemzeti parasztpárt a legélesebb harcot indítja meg a jelenlegi rendszer ellen az ország érdekében, mely rendszer nemcsak a választásokon, hanem azóta is a régi szisztéma szerint működik.

A parlamenti csoport elnöke Costacheanu, alelnöke Madgearu, titkárává Jacobescu választotta meg. A csoport legközelebbi ülését a parlament megnyitásakor tartja, azután pedig minden szerdán ül össze.

Maniu nem vesz részt a Ferdinand-rend lovagjainak díszében

Maniu Gyulát meghívták a Ferdinand-rend lovagjainak január 24-i udvari ebédjére, a volt miniszterelnök azonban nem utazik most Bucurestibe, hanem csak a parlament megnyitása után.

A nemzeti parasztpárt határozati javaslatának heves hangja meglepetést keltett politikai körökben. A különböző politikai megbeszélések után azt hitték, hogy a kibékülés felé közeledünk, azonban a nemzeti parasztpárt éles hangú határozati javaslatára ennek útját alighanem elvágta.

Csak öszre lesz kész a közigazgatási reform

Bucuresti, január 20. Egyes lapok különböző részleteket közölnek a kormány által készített közigazgatási reformról. Illetékes helyen ezzel szemben hangsúlyozták, hogy az új közigazgatási törvény csak öszre fog elkészülni. Egyelőre csak a jelenlegi törvény néhány alkalmazhatatlan bizonyult részét módosítják és a pénzügyminiszter által kívánt egyszerűsítéseket vizsgálják keresztül.

A hadbíró rendkívül terhelt adatokra bukkan a szinaiai merényletet elhatározó összeesküvés ügyében

Bucuresti, január 20. A bucaresti hadbírósnak ma délután újból kihallgatták a szinaiai merényletet. Megállapítást nyert, hogy összeesküvés történt, amelynek első eredménye volt Duca meggyilkolása. A vizsgálat kiderítette az összeesküvés többi tagjait is, köztük Cantacuzino-Granicerul tábornokot. Ma a hadbírósnak elé kísérték Cotigat, a Vasgárda ismert alvezérét. Codreanu hadnagyot és két nőt, akik szintén a gárda tagjai közé tartoztak. Ceatea Albából három tanút vezettek elő, hogy Constantinescu revolvere ügyében kellő felvilágosításokat adjanak. A katonai ügyészség már teljes világosságot derített az összeesküvés végrehajtásának egész menetéről. Cantacuzino tábornoknál a Ducához intézett fenyegető levelek másolatait

külvilág egy naplót is találtak, amely igen terhelt adatokat tartalmaz.

A három merényletet külön cellákban őrzik és bilincsekbe vannak verve. Constantinescu felhagyott azzal az ösztönös

gel és cinizmussal, amelyet azelőtt mutatott és a katonai vizsgálóbíró előtt arra törekszik, hogy olyan beállítást adjon a merényletnek, mintha azt felzúgított állapotban követte volna el.

Az amortizációs hivatal január 22-ikétől fogad el kérvényeket az adók bonokkal való fizetésére

Bucuresti, január 20. Az amortizációs pénztár köztudomásra hozta, hogy 1934 január 22-től fogva el fogad kérvényeket bonok úján való likvidálására az összes adónemnek. Kivételt képeznek a buza-kiviteli prémiumok és a rekviráló bonok és hadikártalanítási utalványokat, amelyeknek a likvidálása később fog megtör-

ténni. Az amortizációs pénztár kérvényformulákat készít, amelyeket kellően kitöltve kell benyújtani a pénzügyi adminisztrációknak vagy behajtási vagy kifizetési osztálynál, aszerint, hogy a bonok milyen természetűek. A pénztár rövid időn belül verifikálja és likvidálja a kérvényeket.

Titulescu és Benes ma érkeznek a kisantant konferenciára

A görög miniszterelnök nyilatkozata

Belgrad, január 20. Titulescu és Benes ma, vasárnap érkeznek Zágrábba, ahol hétfőn megkezdik a tanácskozásokat is. A kisantant konferencián döntő fontosságú kérdéseket fognak megvitatni. A három kisantant külügyminiszter tanácskozásai a mai feszült diplomáciai helyzetben óriási érdeklődésre tartanak világszerte számot.

A görög külpolitika irányja

Zágráb január 20. A „Ravessa Straza” Zágrábban megjelenő hírlap a görög miniszterelnökkel intervjút folytatott a balkáni helyzetről.

A görög miniszterelnök a következőket mondotta az újságíróknak:

—Görögország külpolitikája nagy általánosságban a béke politikája. Különösen fontos a Balkán-félszigetnek békeje. Ebből a szemszögből kiindulva

Görögország boldognak nevezhető, mert Jugoszláviával, Romániával és Törökországgal tökéletes harmoniát tudott létrehozni.

— A Törökországgal megkötött paktum után a Jugoszláviával és Romániával létrejött megegyezések alapján azt mondhatom, hogy a Balkán békeje nagyszerűen konszolidálódott. Tekintve, hogy a négy Balkánállam között a megértés mindjobban előtérbe került, meg vagyok győződve arról, hogy a Balkán békeje a legközelebbi jövőben realizálható lesz. Bulgária és Albánia nem lesznek kizárva ebből a négy állam közötti megegyezésből.

— Ehhez a szerződéshez való csatlakozás csak a nevezett két államtól függhet.

Tegnap átadták Berlinben Francois Poncet francia nagykövetnek a német választásjegyzéket

Tizennégy oldalra terjed és igen udvarias hangú a német választásjegyzék

Berlin, január 20. Hivatalosan jelentik, hogy Neurath német külügyminiszter tegnap fogadta sít Erik Philipps berlini angol nagykövetet s átadta a német választás Anglia december 20-ki jegyzékére. Ezt követte Francois Poncet berlini francia nagykövet fogadása, akinek a birodalmi külügyminiszter a január elseji francia emlékiratra adott választ adta át. A jegyzékek tartalmáról egyelőre nem tájékoztatták a nyilvánosságot.

Német kormányhoz közelálló körökől származó tájékoztatások szerint a francia emlékiratra adott német választ 14 gépirott oldalra terjed, igen udvarias hangú és igyekszik fenntartani a lehetőségét a diplomáciai eszmecsere további folytatásának.

Egyébként a német lapok Franciaországot kívánják felelőssé tenni a francia-német kereskedelmi konfliktusért.

Páris, január 20. A francia emlékiratra adott német választ a berlini francia nagykövetség még az éj folyamán sifirozott távirat útján eljuttatta Párisba. A francia kormány a választ kézhezvétele után továbbította azt Genfben Paul Boncournak. A jegyzék tartalmáról Párisban semmi hivatalos közlést nem hoztak nyilvánosságra.

A londoni lapok értesülései szerint a német választ csak a légi leszerelés és a próbaidő tekintetében tanusított merev álláspontot, míg a többi kérdésekben nem akarja eljátszani annak lehetőségét, hogy a diplomáciai tárgyalások tovább folytathatók legyenek. Az Ewening News szerint a német választ bírálja a francia álláspontot, vitatkozik vele és több ponton részletes felvilágosítást kér. De nyitvahagyja a kapukat a további tárgyalások felé.

Mendieta új kubai elnök demokrata rezsimet létesít

New York, január 20. Havannából jelentik: Mendieta új kubai elnök kijelentette, hogy rezsimje a szélsőségeket kikapcsolja a demokrata és liberális uralmat óhajt meghonosítani Kubában.

Egyidejű jelentés szerint Mendieta ezredes köztársasági elnök tiszteltetésre leadott katonai sortűz 11 férfit és 3 nőt megsebesített. A sztrájkok tovább

Ma kezdődik Zágrábban a kisantant-konferencia

Belgrad, január 20. A kisantant külügyminiszterinek konferenciája január 21-én kezdődik Zágrábban. Másnap a külügyminiszterek a jugoszláv fővárosba érkeznek s itt folytatják és fejezik be a tanácskozásokat.

Újabb jelentés szerint a Prawda arról értesül, hogy Benes és Titulescu vasárnap délután érkeznek Zágrábba s délután megkezdődik a kisantant konferencia.

Felozslatták az olasz képviselőházat

Róma, január 20. Királyi dekrétum jelent meg, amely a képviselőházat felozslattottnak jelenti ki. Az általános képviselőválasztások március 25-én lesznek s a törvényhozótestület új ülészakai április 28-án kezdődik.

Boris király január 25-én érkezik Romániába

Szofia, január 20. Musanoff bolgár miniszterelnök közölte, hogy Boris bolgár király január 25-re érkezik Romániába. Az uralkodó négy napot fog Romániában tölteni.

Japán ultimátumot intézett egy kínai tartomány kormányzójához

London, január 20. Japán részről ultimátumot intéztek a Nagy Fal mentén levő Dzsahar kínai tartomány kormányzójához, amelyben a tartomány demilitarizálását s a mandzsuriai lapok és nyomtatványok terjesztési tilalmának feloldását követelik.

Kultürember könyvtárából nem hiányozhat

Horrabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya, mely a napokban hagyta el a sajtót.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes bekielölése mellett.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postala
 plátite in num.
 No. 224713-929.

10. Telefon: 9-77.
 Havonta 110, negy évre 600, egész év földre: Havonta félévre 12, egész év detések díjazás KELET" az erd zsidóság egyetlen keink utányomá rás megjelöléséve

Suvich küldet

Suvich olasz kü látogatása korszak Nemesak azt je ria immár jobban gazdaság áramába kötöt kap Triest alatt mehetnek ha nem jelenti azt, h tur-emberiség kiv függetlenségét a

Itáliának is fa van, de ez a term mellé tudja állít faji ostobaságoka lának. Eltérli az lerek főkokat se telek omnibuszok a taxis is megtud don elvi alapján dolgozik. Ezt a re összehasonlítani tőke, főleg a nag oly kevéssé, mint hasonlítani Hitle Tehát már a f .Távozz tőlem s felé.

Ausztria megm met területnek, E desen lecsillapod kor aztán a kicsi fának induló né many menedékvá Ebben az esek fogja megmenten hanem a németek Amit közvetve a nek.

Már sivi se

A hitleri Néme köthetnek házasa hetnek be hazafia nak állami alkak kapesolva sok-só nagy hasznára le ségnek. Ujabbau gal mániává fok mert kizárják ö vették fejzelek tek és becsültek.

Jakob Wasser hány berlini újs Wassermann ne kultúrának az u legértékesebb al eset szőró lángé volt, a mai Ném ismerni, Nemesa nem akarja eng ban mellássák é

A hétrőbás sen támada azo könnyeket ejtet kultúr-emberiség szenvedni ezeket a neveltségesség kon.

Egy ilyen ne rekesztik a műv híres komponist bódolt nekik és wessel drámát. nekik egy hitte fák róla, hogy Walter „Palesz és ez elég volt munnikáliak.

Németország már kulturális ket, hogy már e kezhetik ezután

A szárdék

Szegény emb birja — mondja A német sz május elsejétől határozvány fojz birni.

Mert ez a na cialpolitikája, zárólág a szárd